

**Gods hart
voor
de volken**

Haije Bergstra

© 2016 Missie 1:8

Gehele of gedeeltelijke overname, plaatsing op websites, verveelvoudiging op welke andere wijze dan ook en/of commercieel gebruik van deze informatie is niet toegestaan, tenzij hiervoor uitdrukkelijk schriftelijke toestemming is verleend door Haije Bergstra en /of Missie 1:8.

Missie 1-8 wil de gemeente helpen haar unieke roeping en gaven te ontdekken en te gebruiken om in samenwerking met anderen Jezus Christus bekend te maken aan alle volken, zowel in Nederland als over de grenzen. Om dat te bereiken worden webinar en materialen aangeboden. Daarnaast coacht Missie 1:8 gemeenten op het vlak van mondiale zending, Meer informatie op www.missie1-8.nl.

Inhoudsopgave

1 De glorie van God.....	5
2 God begint: zegen en doel.....	11
3 Het grote plaatje van God met de wereld.....	17
4 Het koninkrijk als Gods middel.....	23
5 Paulus: de belangrijkste gemeentestichter in het NT.....	29
6 Cultuur en de Bijbel.....	35
7 Cultuur als uitdaging in missionair werk.....	42
8 Het religieuze perspectief: Islam.....	49
9 Door achterom te kijken met volle kracht vooruit.....	56
10 De wereldwijde taak.....	66

Introductie

Welkom.

Leuk dat je dit boekje gaat gebruiken. Ik hoop dat het je zal helpen om diepgaander over zending na te denken en de rol die jij daarin kunt spelen.

Dit boekje is bedoeld om te gebruiken tijdens een korte termijn reis. Je zit nu in een land waar je een periode te gast bent. Ik wens je heel veel zegen toe en hoop dat je tot zegen mag zijn voor de mensen die op je pad komen. Voordat je begint, zal ik kort uitleggen hoe het boekje is opgezet. Elk hoofdstuk bestaat uit 3 onderdelen:

1. Doe en denk
2. Sela
3. Bid

Het onderdeel "Doe en denk" leidt het thema in en doe je met de hele groep. Neem daar ongeveer 30 minuten voor. Het onderdeel "Sela" doe je alleen.¹ Neem daar ook ongeveer 30 minuten voor. Dit kun je naar wens natuurlijk aanpassen. Het laatste onderdeel is "Bid". Dit onderdeel doe je weer in de grote groep. Je bidt voor een land en voor een bevolkingsgroep waarin nog geen volwassen kerk is ontstaan. Mocht je dat willen, dan kun je voor nog meer zaken bidden, maar dat ligt aan jou.

We horen graag wat de studies met je hebben gedaan. Je kunt altijd een reactie achterlaten op www.missie1-8.nl.

Gods zegen,
Haije Bergstra

¹ Het woordje sela komt veel in de Psalmen voor. Er is veel onduidelijkheid over de betekenis, maar waarschijnlijk had het te maken met de wijze waarop een Psalm gezongen moest worden.

1 *De glorie van God*

"O, dat ik elk moment van mijn leven kon wijden aan Gods glorie!"

David Brainerd

Memoriseer: Psalm 96:1-3

DOE EN DENK

Vraag: Wat is volgens jou zending? Deel je antwoord met de anderen in de groep.

Stelling: God wil dat elk mens op deze aarde deel wordt van de wereldwijde kerk. Waar of niet waar? Licht je antwoord toe in de groep.

Waarom zijn wij op aarde? Met welk doel schiep God de mens op aarde? Aan het begin van deze studie is dat een belangrijke vraag. Als we weten met welke passie God de mens maakte, komen we erachter wat onze doelen, taken en verantwoordelijkheden zijn. De Westminster Catechismus begint in vraag 1 als volgt:

Vraag 1: Wat is het voornaamste en het hoogste doel van het leven van de mens?

Het voornaamste en hoogste doel van het leven van de mens is de verheerlijking van God en het zich in Hem ten volle en eeuwig verheugen.

Volgens de Westminster Catechismus is de aanbidding van God het hoogste doel. John Piper begint daarom het boek "Let the Nations be glad" met de volgende zinnen:

Zending is niet het uiteindelijke doel van de kerk. Dat is aanbidding.

Dat is bijzonder, want wij kunnen heel druk bezig zijn met allerlei "christelijke" zaken en ondertussen voorbij gaan aan dat wat het belangrijkste is: God aanbidden. Het alles in het werk stellen om Gods heerlijkheid of glorie in het middelpunt te zetten, motiveert christenen om wereldzending tot prioriteit te maken. Het is opvallend dat wanneer mensen God niet kennen dat hen volgens de Bijbel ontbreekt aan Gods heerlijkheid (Romeinen 3:23 HSV). Daarom spoort Jezus zijn volgelingen aan om juist Gods heerlijkheid als doel te stellen. Hij zegt dat dat mogelijk is als mensen hun licht laten schijnen voor anderen door het goede te doen (Mattheus 5:16). Het citaat van Piper is daarom een spiegel die we voorgehouden krijgen.

Vraag: Hoe kijk jij aan tegen Piper's uitspraak? Hoe zien anderen in jou dat je de eer van God tot prioriteit maakt?

Onze prioriteiten

Ik daag je in dit hoofdstuk uit om je prioriteiten helder voor ogen te krijgen. Als de bijbel de eer of heerlijkheid van God voorop stelt, hoe vormt dat dan jouw leven? Geef jij de eer van God in je leven de hoogste prioriteit? Lees de volgende verzen door en vraag jezelf af hoe Gods eer in deze verzen naar voren komt.

- **Efeze 1:4-6 ...**
- **Jesaja 43:6-7 ...**
- **Jesaja 49:3 ...**
- **Mattheüs 5:16 ...**

- **Johannes 7:18 ...**
- **Romeinen 15:7 ...**

Omwille van Zijn naam

Lees de volgende tekstgedeelte en vraag jezelf af wat God doet “omwille van Zijn naam”?

- **1 Johannes 2:12 ...**
- **Psalm 143:11 ...**
- **Ezechiël 20:14 ...**

God is een jaloers God. Hij verlangt ernaar om verheerlijkt te worden. Wij zijn geschapen als beeld dragers van Hem en reflecteren zijn heerlijkheid in deze wereld (Genesis 1:26-28, Jesaja 43:7). De eer of heerlijkheid van God is geen bijzaak, het is de hoofdzaak. God wil dat Zijn heerlijkheid de aarde vult.

Op welke manier kunnen mensen God de eer geven? In onderstaande teksten worden enkele voorbeelden genoemd. Weet jij er daarnaast nog meer vanuit je eigen ervaring?

- **Psalm 86:9 ...**
- **1 Korinthe 6:20, 10:31 ...**
- **1 Petrus 4:11, 16 ...**

SELA

Heerlijkheid. Veel boeken zijn in de geschiedenis geschreven om de term “heerlijkheid” uit te leggen. Heerlijkheid komt veel voor in zowel het Oude als het Nieuwe Testament en het stijgt soms uit boven wat we kunnen

verwoorden. Het is de luister, de pracht, de eer en reputatie van God. En zelfs als ik het zo uitleg, kunnen we er met ons verstand niet bij.

Het Hebreeuwse woord “kafood” betekent “zwaar zijn”, “gewicht” of “waardigheid”. We zouden het zo kunnen omschrijven. Heerlijkheid is de gewichtige aanwezigheid van Gods heiligheid en majesteit. Mozes, de leider van Israël, verlangde ernaar om die heerlijkheid te zien (Exodus 34:18). Echter dat zou te groot zijn en Mozes zou het niet overleven. De heerlijkheid van God vervulde de tempel (Exodus 40:34-35) en was een teken van Zijn aanwezigheid. We kunnen zeggen dat Gods heerlijkheid iets laat zien van Zijn karakter, Zijn eigenschappen en van wat Hij doet in de schepping. Daarom geven we die God de eer door middel van onze woorden en daden.

In het Nieuwe Testament wordt het woord “doxa” gebruikt. Op sommige plaatsen heeft het betrekking op de eer van mensen, maar over het algemeen wijst het op de openbaring van God in Zijn Zoon Jezus (Hebreeën 1:3). Het Nieuwe Testament staat vol met voorbeelden dat we in Jezus de heerlijkheid van God kunnen zien (bijvoorbeeld in Johannes 1:14).

God in Zijn heerlijkheid is groter dan we zouden kunnen beseffen. Toch houdt Hij van mensen en heeft zelfs Zijn Zoon naar deze aarde toegestuurd, zodat wij iets van deze heerlijkheid mogen zien en ervaren. Omdat Hij dat heeft gedaan, bevestigt God deze liefde voor ons en voor de wereld. Dit studieboekje is gebaseerd op dit fundamentele principe. John Piper schrijft in zijn boek dat zending onze prioriteit moet zijn, zodat God alle eer krijg die Hem toekomt. Zending wil zeggen ze er aanbidders uit de volken zullen opstaan. Elke gemeente en elke volgeling van Jezus participeert in deze mondiale bediening, niemand uitgesloten.

Daarom, laten we onze liefde en Gods liefde voor de volken op elkaar afstemmen, zodat in deze wereld God alle eer krijgt.

Meditatie

- Sta even stil en denk na: Wat leert God jou door deze tekst heen?
- Dank God van Zijn aanwezigheid in je leven.
- Maak er een gewoonte van om voor de onbereikte volken te bidden. We maken daar een begin mee tijdens deze studie. Ik wil je

stimuleren om daar mee door te gaan als je weer in je eigen omgeving terug bent.

QUOTE

We wilden niet naar China gaan, omdat zendingswerk hier veilig of makkelijk was, maar omdat Hij ons riep. We zijn niet op onze huidige plek terecht gekomen met de garantie van menselijke bescherming, maar vertrouwen op de belofte van Zijn aanwezigheid.

J. Hudson Taylor

BID

Tijdens deze studies bidden we voor een specifieke bevolkingsgroep in deze wereld. De eerste bevolkingsgroep komt uit Thailand: De noordelijke Thai. Dit is een groep die bestaat uit iets meer dan 7 miljoen mensen.

Thailand is een koninkrijk in Zuidoost Azië. Het is een vruchtbaar land en grenst aan Myanmar, Laos, Cambodja en Maleisië. De afgelopen jaren is Thailand met name in het nieuws geweest door de tsunami uit 2004 en de recente politieke onrust in 2008. Ongeveer 85% van de 65 miljoen tellende bevolking hangt het Boeddhisme aan. Een bekend straatbeeld in Thailand zijn de Boeddhistische monniken in hun oranje gewaad. Het aantal christenen bedraagt iets meer dan 1 procent. Ondanks het kleine aantal reageren vandaag de dag meer Boeddhisten dan ooit tevoren op het evangelie.

De noordelijke Thai wonen zowel in Thailand als in het naburige Laos. De stad Chiang Mai is het traditionele culturele centrum in het noorden van Thailand. Deze stad was voorheen de hoofdstad van het Lanna koninkrijk (betekent: miljoen rijstvelden). Over het algemeen heeft deze groep het financieel goed en hebben een goede opleiding gehad. Tot vandaag de dag zijn er maar weinig Noordelijke Thai die interesse hebben getoond in Jezus de Verlosser.

Gebedspunten:

- Recent is de Jezus film vertaald in Noordelijk Thai. Bid dat deze film zegen mag brengen.
- Bid dat nieuwe gelovigen uit deze groep andere Thai zullen vertellen van Jezus en voor hen bidden.
- Bid voor een discipelschap beweging van mensen die resulteert in een toename van kerken die zich bevinden op loopafstand van elke Noordelijk Thai.

2 *God begint: zegen en doel*

"Als je niet beschikt over een duidelijke oproep om hier te blijven, dan ben je geroepen om te gaan."

Keith Green

Memoriseer: Genesis 12:1-3

DOE EN DENK

Vraag: Waarom zegt God niet tegen alle mensen dat ze zendingswerk moet doen?

Vraag: Wat denk jij is het moeilijkste aan het achterlaten van je omgeving?

Het Bijbelboek Genesis begint met de schepping van de wereld. God spreekt en maakt alles wat bestaat en Hij zegt aan het einde dat het goed is. Hij had de aarde mooi gemaakt. God maakte mensen naar Zijn beeld en gaf hen de opdracht goed voor de hele schepping te zorgen als Gods representant (Genesis 1:26-28). We kennen, denk ik, allemaal het vervolg van het verhaal. Door de zonde komt er scheiding tussen God en mensen. Adam en Eva verlaten het Paradijs en moeten hard werken voor hun bestaan. De rebellie tegen God zet zich daarna voort. De zondvloed en de torenbouw van Babel zijn twee belangrijke voorbeelden. In Genesis komt de mens in opstand tegen de Schepper van hemel en aarde en wil zijn eigen wegen kiezen, los van God.

God aan de andere kant laat de mens niet los, terwijl Hij daar alle reden toe had. In hetzelfde boek Genesis begint Hij met een volk. Hij roept Abram om huis en haard te verlaten om te gaan naar onbekend terrein. Uit alle volken, kiest God heel specifiek één iemand uit. Met hem zal God een nieuwe weg inslaan. Het volk dat uit zijn nakomelingen zal ontstaan, zal een volk zijn aan wie God een speciale opdracht geeft in Genesis 12:1-3.

Lees: Genesis 12:1-3 (in de versie van de NBG of HSV). Hieronder wordt de tekst afgedrukt vanuit de Herziene Statenvertaling:

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.

Vraag: Welke beloften geeft God aan Abram mee? Waarom wordt Abram gezegend? Bespreek met elkaar hoe deze beloften doorwerken in het leven van de gemeente van vandaag de dag.

In het Nieuwe Testament wordt een lijn getrokken van Abram naar Jezus en daarna naar de volgelingen van Jezus.

Vraag: Lees in het Nieuwe Testament Romeinen 4:16-17 en Galaten 3:7-9. Welke verbinding legt Paulus tussen Abraham en iedereen die christen is?

De relatie tussen Abram en God krijgt nog meer vorm door het verbond dat God sluit. Dit is voor het latere volk Israël een speciaal moment. Abram krijgt een nieuwe naam en de beloften worden nog specifiek.

Opdracht: Lees Genesis 17:1-5. Welke beloften worden aan Abram gegeven? Abram krijgt een nieuwe naam. Wat betekent zijn nieuwe naam? Na het bespreken van de antwoorden, lees dan hoe Paulus spreekt over Abraham als vader van alle christenen. Lees Romeinen 4:16-17 en Galaten 3:29. Voor wie gelden de beloften die God aan Abraham heeft gegeven? Wat doet dat met jou?

God had in het Oude Testament al een universeel perspectief. Hij beperkt zich niet alleen tot het volk Israël. Israël heeft wel een speciale rol. Hoewel het geen opdracht krijgt om te “evangeliseren”, krijgen ze een speciale taak als priesters van God (Exodus 19:5-6). Een priester vertegenwoordigt mensen bij God en anders om. Opvallend is dat ook Paulus zijn taak als apostel en gemeentestichter ziet als priesterlijk (Romeinen 15:15-16). Israël heeft een bemiddelende rol in het plan van God met de rest van de mensheid.

De naties komen naar Jeruzalem

In de onderstaande teksten wordt vooruit gekeken. Elk tekst laat zien dat eenmaal de hele aarde en elk volk zal erkennen dat God alle macht in handen heeft. Lees elke tekst en geef de tekst in eigen woorden weer.

- **Psalm 46:10**
- **Psalm 96:3-9**
- **Joël 2:28-32**
- **Habakuk 2:14**
- **Micha 4:1-4**

Tot slot lees Psalm 67. In deze Psalm heeft het volk Israël een bemiddelende rol. Lees deze Psalm een aantal keren. Deel met elkaar op welke wijze deze rol wordt beschreven.

SELA

Abram werd door God geroepen om te vertrekken naar onbekende streken. In zowel het Oude Testament als in het Nieuwe Testament worden mensen geroepen voor specifieke taken. Sommigen pakt dat serieus op, er zijn er ook die niet willen of er met de pet naar gooien. Een voorbeeld van de tweede categorie is Jona die in de tegengestelde richting voor God op de vlucht sloeg. Een voorbeeld van de derde is Simson die meerdere malen de foute keuzes

maakte. Een voorbeeld van de eerste categorie is bijvoorbeeld Paulus, die Jezus op spectaculaire wijze ontmoet. Hij is in het Nieuwe Testament de gemeentestichter met de grootste impact geweest.

Elk mens zoekt ten diepste naar het doel van zijn of haar leven . In onze westerse maatschappij is de keuzemogelijkheid om ons leven in te delen erg groot. Toch zien we om ons heen dat veel mensen niet kunnen uitleggen waarom ze op aarde leven en welke doelen ze nastreven. Bij de roeping van mensen in de Bijbel wordt duidelijk dat God aan specifieke mensen een concreet doel voorhoudt. Os Guinness schreef een indrukwekkend boek over roeping. Daarin definieert hij roeping als volgt:

Roeping is de waarheid dat God ons zo duidelijk tot zich roept zodat alles wat we zijn, alles wat we doen, en alles wat we hebben, wordt geïnvesteerd met een speciale toewijding en dynamiek als een antwoord op Zijn roep en tot Zijn dienst.

Maar geldt dit ook voor elk willekeurig mens die wil dienen in het Koninkrijk van God of hebben we allemaal een specifieke roeping nodig om een taak op te pakken? De eerste roeping die elke christen heeft, is het hele leven in dienst stellen van God. In alles wat we denken en doen, leven we voor Hem en in Zijn Koninkrijk. Dat betekent dat er geen dualisme is tussen een baan of een bediening. Waar we ook onze gaven en talenten inzetten, doen we dat vanuit dienstbetoon aan God. Als God mensen roept, is dat altijd vanuit het besef van het eerste punt.

Belangrijk om te noemen is dat roeping niet gelijk staat aan individualisme. Roeping, juist in onze tijd, moet worden opgevat in een gemeenschap van christenen. Als iemand zich geroepen voelt een missionaire bediening op te pakken, zal dat binnen de gemeenschap waarin de persoon zich bevindt, bevestigd moeten worden (Handelingen 13:1-3).

Wanneer iemand overtuigd is van Gods specifieke roeping, zal dat een besef zijn die dieper gaat dan welke drijfveer ook. Dat uit is, zoals gezegd, door een leven in dienst van God.

Meditatie

- Sta even stil en denk na: Wat leert God jou door deze tekst heen?

- Zoek drie roepingsverhalen in de Bijbel op. Wat zegt God tegen de persoon en wat is zijn reactie?

QUOTE

"God richtte Zijn oproep niet tot Jesaja - Jesaja hoorde God zeggen, "... Wie zal voor ons gaan?" De roeping van God is niet voor een select aantal alleen, maar voor iedereen. Of ik Gods roeping hoor of niet hangt af van de toestand van mijn oren en juist wat ik hoor is afhankelijk van mijn spirituele houding".

Oswald Chambers, My Utmost for His Highest

BID

De volgende bevolkingsgroep om voor te bidden zijn de Tuareg in Niger.

Niger ligt in Noord Afrika en heeft bijna 18 miljoen inwoners. Het land is genoemd naar de rivier de Niger. Delen van het land liggen in de Sahel, een uiterst droog en onherbergzaam gebied. Regelmatig kwamen beelden uit deze gebieden bij hongerende kinderen. Niger is omsloten door Algerijé, Libië, Tsjaad, Nigeria, Benin, Burkino Faso en Mali. Volgens de VN index van menselijke ontwikkeling is Niger het op één na minst ontwikkelde land van de wereld. De islamitische terreurgroep Boko Haram heeft in de grensstreek met Nigeria, recent aanvallen uitgevoerd. Daardoor is er onrust in het land en treden voedsel tekorten op.

Niger is per grondwet een seculiere staat. De Islam heeft de meeste aanhangers en ongeveer 20% van de bevolking is christen. Het christendom heeft zich in Niger gevestigd door missionaire activiteiten tijdens de Franse koloniale tijd. Niger staat op de christenvervolgingslijst van Open Doors op plaats 49, dan kan in de komende jaren veranderen als Boko Haram meer voet aan de grond zou krijgen.

In het zuidoosten van het land, met Niamey als hoofd- en grootste stad, wonen Tuaregs die het Arabisch als moedertaal hebben aangenomen. Deze groep telt iets meer dan 400.000 personen en zijn bijna volledig Islamitisch. De groep kent een tribale structuur en de Islam is een uiting van de identiteit.

Gebedspunten:

- Bidt de dat vijandigheden tussen stammen geen belemmering zullen vormen voor Afrikaanse christenen om het evangelie te delen met Tuaregs.
- Bid dat er snel meer mensen christen zullen worden onder de Tuareg stammen.
- Bid dat God gekwalificeerde voorgangers en leraars zal sturen die met passie en overgave Christus volgen en een heilig leven leiden in de kracht van Gods Geest.
- Bid dat God zelf zich zal openbaren aan Tuaregs.

3 Het grote plaatje van God met de wereld

"Als we onze wereld gaan beïnvloeden in de naam van Jezus, dan zal het zijn omdat mensen zoals jij en ik in actie komen in de kracht van de Geest. Sinds de missie en de bediening van Jezus, is God nooit gestopt met het pleiten voor een beweging van "kleine Jezusjes" die hem volgen in de wereld en de opmerkelijke en verlossende genialiteit ontketenen die opgesloten ligt in de boodschap die we brengen. Gezien de situatie van de kerk in het Westen zal veel afhangen van onze bereidheid om uit te breken uit een verstikkend kudde-instinct en God opnieuw te vinden in de context van het groter wordende koninkrijk van God".

Alan_Hirsch, The_Forgotten_Ways: Reactivating the Missional_Church

Memoriseer: Handelingen 1:8

DOE EN DENK

Elk evangelie in het Nieuwe Testament eindigt met een missionaire opdracht van Jezus. In het Oude Testament was de opdracht tot evangelisatie nog niet

op die wijze aanwezig. Dat verandert met de komst van Jezus. Hij roept 12 discipelen die Hij de opdracht geeft om tot aan het “einde van de wereld” bekend te maken wat Hij heeft gedaan. Dat gaat niet zomaar. Het lijkt erop dat Jezus een aantal stappen doorloopt om hen daarop voor te bereiden.

Ten eerste roept Jezus hen één voor één.

Opdracht: Zoek in de evangeliën de passages op die vertellen over de roeping van de discipelen. Wanneer je deze teksten samen leest, deel dan met elkaar wat je aanspreekt in deze teksten en wat je moeilijk vindt.

Jezus brengt niet alleen heel veel tijd door met Zijn discipelen, hij geeft hen ten tweede ook “training on the job”. Hij stuurt de discipelen uit om aan te kondigen dat het Koninkrijk van God is gekomen. Het lijkt erop dat ze moeten doen wat ook Jezus tijdens zijn optreden deed. Ze zijn dus niet alleen volgelingen van Jezus, ze zijn ook Zijn ambassadeurs.

Opdracht: Verdeel de groep in tweeën. De eerste groep leest Mattheus 10. De andere groep leest Lucas 10:1-20. Noteer 15 zaken die je opvallen in de tekst. Deel met elkaar wat jullie hebben gevonden. Welke overeenkomsten zie je en welke verschillen?

Aan het einde van elk evangelie wordt duidelijk dat Jezus niet altijd bij hen zal blijven. Hij zal terugkeren naar de Vader in de hemel. Toch is het na meer dan drie jaar voor sommigen nog niet helemaal duidelijk waarom Hij naar de aarde was gekomen. Op de weg naar Emmaüs lopen twee van zijn volgelingen gedesilluseerd naar huis. Jezus is gestorven en het einde van een mooie toekomst lijkt in zicht. Dan verschijnt Jezus aan hun zijde en legt uit waarom Hij kwam.

Opdracht: Lees Lucas 24:13-35 drie keer. Waarom kwam Jezus volgens deze twee discipelen. Wat zegt Jezus zelf over zijn komst naar deze aarde? Waarom denk je heeft Lucas dit verhaal uitgekozen aan het einde van zijn evangelie? In welke vers in dit zelfde hoofdstuk lijkt het nodig te zijn dat Jezus hen de ogen opent?

Net voordat Jezus vertrekt, geeft Jezus Zijn discipelen een aantal opdrachten mee. Elke evangelie schrijver heeft zijn eigen nadruk gegeven aan elk van die opdrachten. Lees elke tekst en leg uit wat de kern is van de tekstgedeelten:

- **Mattheus 28:19-20 ...**
- **Marcus 16:15 ...**
- **Lucas 24:45-48 ...**
- **Johannes 20:30-31 ...**
- **Handelingen 1:8 ...**

Na de hemelvaart van Jezus moeten de discipelen wachten tot de Heilige Geest wordt uitgestort op alle mensen. Op de eerste Pinksterdag is het dan zover. De Heilige Geest komt en raakt mensen aan. De impact is groot. Mensen die de discipelen zien en horen, denken dat ze te diep in het glaasje hebben gekeken. Joden uit allerlei streken zijn aanwezig en horen én verstaan wat Petrus zegt over Jezus. Kort daarvoor moest Jezus nogmaals uitleggen waarom Hij was gekomen, nu begrijpen de discipelen door de aanwezigheid van de Heilige Geest het evangelie van Jezus voor de volle 100%.

Het boek Handelingen beschrijft wat er gebeurt na die eerste Pinksterdag. We volgen de eerste gemeente in Jeruzalem, het leiderschap van Petrus en de apostolische ambitie van Paulus die begint in Antiochië. De reis eindigt in Rome, het politieke centrum van de toenmalige wereld.

Kijkend naar de opbouw van het boek Handelingen dan lijkt vers 1:8 een soort inhoudsopgave te zijn. In dit vers worden drie doelgroepen genoemd:

1. Jeruzalem
2. Judea en Samaria
3. Uiteinden van de aarde.

In het boek wordt duidelijk dat de kerk zich verspreid over het Romeinse Rijk in de volgorde van 1:8. We weten nu dat ook buiten dat Rijk, discipelen van

Jezus het evangelie brachten. Men ging niet alleen naar het Westen, maar ook naast het Oosten tot aan India toe.

Opdracht: Blader door het boek Handelingen. Probeer de onderdelen in het boek aan te geven die spreken over de gebieden waarover het gaat in Handelingen 1:8. Welke hoofdstukken gaan over Jeruzalem, welke over Samaria en Judea, enzovoort. Naar aanleiding van deze zoektocht nog drie vragen. Waarom is deze driedeling gemaakt? Welk deel krijgt de meeste aandacht? Waarom denk je dat dat zo is?

SELA

Mij is altijd verteld dat wanneer je over een evenwichtsbalk loopt je niet naar beneden moet kijken, maar het eindpunt in het oog moet houden. Dan zul je met veel minder problemen de andere kant bereiken.

In het Nieuwe Testament wordt op meerdere plaatsen het eindpunt van de reis van de mensheid door de tijd heen beschreven. Het Nieuwe Testament gebruikt verschillende Griekse woorden om het einde aan te duiden: “telos” en “eschatos.

Telos. Als het einde gekomen is, komt Jezus terug. Jezus koppelt het verkondigen van het evangelie aan het einde van de tijd in Mattheus 24:14. Het evangelie wordt verkondigd met het uitzicht op het einde dat God voor ogen heeft. Zelfs als de reis ernaar toe moeilijk kan zijn, is het einde dat God voor ogen heeft een vast gegeven.

Eschatos. In 1 Korinte 15:23-27 spreekt Paulus over alle macht die Jezus heeft. Doordat Jezus stierf en is opgewekt, heeft Hij de vijanden van hun troon gestoten en de dood overwonnen. Elke volgeling van Jezus zal opstaan en een nieuw lichaam krijgen als het einde is gekomen. Dat is het uitzicht waaraan iedere gelovige zich aan mag vasthouden.

Met betrekking tot zending kunnen we zeggen dat het een eschatologische activiteit is. Net als op de evenwichtsbalk, zou elke christen zijn prioriteiten af moeten stemmen op het doel dat God met deze wereld voor ogen heeft.

Meditatie

Twee tekstgedeelten die dat doel verwoorden zijn Filippenzen 2:5-11 en Openbaring 5:8-24. Lees deze teksten langzaam door. Schrijf 5 dingen op die je opvallen. Lees de teksten nogmaals door. Kun je naar aanleiding van wat je hebt gelezen, ergens voor bidden? Ja? Doe dat dan. Lees de teksten voor de laatste keer door. Probeer stil voor God te worden, om door de teksten heen Zijn stem te horen.

QUOTE

Om de missie met succes te laten slagen, moet je toegewijd op je doel afgaan.

A.P.J. Abdul Kalam

BID

In dit gebedsprofiel bidden we voor de Bamar in Myanmar.

Myanmar is een etnisch divers land. De Birmensen of Bamar zijn met meer dan 30 miljoen de grootste bevolkingsgroep. In Myanmar wonen in totaal 50 miljoen mensen en meer dan 96% hangt het Boeddhisme aan. Er bestaat vrijheid van godsdienst, maar het Boeddhisme heeft in het land een speciale status.

De laatste jaren is het in het land onrustig geweest. Verschillende groepen kwamen in verzet tegen de militaire junta. In 2011 kwam er na 50 jaar militair bewind een democratisch gekozen president. In november 2010 was de mensenrechten activiste Aung San Suu Kyi al vrijgelaten en zij heeft in het democratiseringsproces zeker een rol gespeeld. Hoewel sommigen nog twifelen aan de veranderingen, zijn anderen voorzichtig hoopvol dat een betere toekomst is aangebroken. Door de grote verschillen in etnische achtergronden, politieke situatie en voorkeuren en de gewelddadige oppositie, hebben christenen het in de afgelopen decennia moeilijk gehad.

De Bamar zijn de politieke, economische en religieuze leiders van het land. Ze komen vanuit Tibet en spreken een Sino-Tibetaanse taal, het Birmees. Ze wonen vooral in het centrum van het land in de vruchtbare delta, de economisch meest belangrijke regio.

Gebedspunten:

- Bid voor recht en gerechtigheid voor de christenen die arm zijn en veel hebben geleden. Bid op gelijke wijze voor al die bevolkingsgroepen die een gemarginaliseerd bestaan hebben gehad.
- Bid voor de zendingswerkers in Myanmar die als tentenmaker aanwezig zijn. Bid dat ze diepgaande contacten mogen opbouwen met de lokale bevolking.
- Bidt voor de Bamar, die een belangrijke rol spelen in het land. Bid dat ze de politieke invloed gebruiken voor de welzijn van het hele land.

4 *Het koninkrijk als Gods middel*

"De kerk heeft geen reden om te bestaan, behalve voor de vooruitgang van Zijn Koninkrijk in die gebieden waar het nog niet aanwezig is!"

John Willis Zumwalt, Passion for the Heart of God

Memoriseer: Marcus 1:15

DOE EN DENK

Stelling: Omdat het Koninkrijk van God is aangebroken, behoort het lijden voor elke christen te diepste tot het verleden. Waar of niet waar?

Stelling: Het Koninkrijk van God betekent dat zijn volgelingen op gelijke wijze dat kunnen doen wat Jezus deed toen Hij op aarde was. Alle genezingen en wonderen horen daar ook bij. Waar of niet waar?

Stelling: Door veel evangeliseren kunnen christenen ervoor zorgen dat het Koninkrijk van God groter wordt. Waar of niet waar?

De nadruk van Jezus' onderwijs was het Koninkrijk van God.² Het Koninkrijk van God staat gelijk aan Zijn koningschap, Zijn heerschappij en Zijn autoriteit.

² In het evangelie van Mattheus wordt met name gesproken over het Koninkrijk der Hemelen. Waarschijnlijk kiest Mattheus hiervoor vanwege de Joodse doelgroep waarvoor hij schrijft.

Waar dat niet het geval is, daar is het Koninkrijk van God niet. De Nieuwtestamentische theoloog George Eldon Ladd heeft uitgebreid geschreven over het Koninkrijk van God. Hij spreekt over het Koninkrijk als een mysterie (Markus 3:11-12). Dat mysterie zit in het karakter van het Koninkrijk, het bestaat in "vervulling zonder voleinding". Het is zichtbaar, maar nog niet volledig aanwezig. Anderen omschrijven het als "reeds en nog niet". Het "nog niet" betekent dat de zonde nog steeds een realiteit is en God dus nog niet volledig heerst als Koning over de schepping.

Opdracht: Lees de onderstaande teksten. Waar is er sprake van "reeds" of van "nog niet"?

- **Mattheus 12:28 ...**
- **Lukas 17:20-21 ...**
- **Lukas 19:11-20 ...**
- **Lukas 22:18 ...**

Opdracht: Het dertiende hoofdstuk van Mattheus is geheel gewijd aan het Koninkrijk. Lees samen het hele hoofdstuk door. Geef minstens 5 kenmerken van het Koninkrijk van God vanuit dit hoofdstuk.

De basis boodschap van het Koninkrijk bestaat hieruit:

1. Het is de overwinning van Jezus op de dood door Zijn opstanding.
2. Het is de overwinning op satan, die nu reeds verslagen is.
3. Het is Jezus' overwinning op de zonde.

Bij Zijn tweede komst zullen deze dood, satan en zonde volledig teniet zijn gedaan.

Hoe verhoudt missionair werk zich tot het Koninkrijk van God? Dat is een belangrijke vraag. In de vorige studie werd Mattheus 24:14 al genoemd:

Pas als het goede nieuws over het koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als het getuigenis voor alle volken, zal het einde gekomen zijn.

Het evangelie van het Koninkrijk moet aan iedereen gepredikt worden. Dat is het doel van de menselijke geschiedenis, zegt Eldon Ladd. God heeft deze verantwoordelijkheid aan ons als volgelingen van Jezus gegeven. Ooit zei iemand tegen William Carey:

Ga zitten, jongeman, wanneer God de heidenen het evangelie wil brengen, zal Hij het doen zonder jouw hulp.

Dat advies nam Carey niet ter harte, maar volgde de visie die God hem op het hart had gegeven en vertrok naar India. Hij werd één van de initiatiefnemers van een nieuwe golf van zendingsactiviteiten.

Vraag: Ervaar jij een verantwoordelijkheid voor alle mensen die nog nooit van Jezus hebben gehoord? Hoe denk jij dat de kerk deze taak vandaag de dag uitvoert?

SELA

Volgens de Joshua project zijn er nog zo'n kleine 7000 bevolkingsgroepen die nog nooit van Jezus hebben gehoord.³ Dit getal kan nogal overweldigend overkomen. Toch zijn de mogelijkheden in onze tijd groot om deze groepen te bereiken. Het aantal is niet zozeer een probleem als wel de bereidheid van ons als christenen om ons beschikbaar te stellen in Gods Koninkrijk voor deze taak.

De bereidheid om een actieve rol op te pakken, is ten eerste zichtbaar door een Bijbelse verandering van levensstijl. De Bijbel legt op verschillende plaatsen uit hoe wat de basis is van deze transformatie:

- **2 Korintiërs 5:17 ...**
- **Romeinen 12:1-2 ...**
- **Galaten 2:20 ...**

³ <http://joshuaproject.net/>

Beschikbaar zijn voor een missionaire taak vloeit voort uit de realiteit dat onze identiteit is in Jezus Christus. Vormgeven aan deze identiteit kan door geestelijke disciplines. Dat zijn oefeningen die we doen als gevolg van deze wandel met Jezus. Deze oefeningen worden niet voor niets disciplines genoemd, omdat het volharding eist om er met regelmaat aandacht aan te geven. Er worden een aantal genoemd:

- Gebed voor broeders en zusters wereldwijd, voor onbereikte volken, voor belangrijke lokale en mondiale gebeurtenissen.
- Als rentmeester van alles wat God geeft, maken we keuzes die Gods mondiale doel weerspiegelen? Hoe zetten we deze zaken in voor het Koninkrijk? Denk aan: geld, tijd, relaties, onze levensstijl, de plaats waar we wonen. Deel met elkaar hoe jij keuzes maakt in je leven.
- Weerspiegelt de aanbidding van God wie Hij is als God van de hele schepping. Lees Psalm 96 als een aanbidding voor God.
- Vast je wel eens? Overweeg dat eens om te doen als een manier om op verdiepte wijze Gods aangezicht te zoeken.
- Zoek de stilte om Gods stem te horen. Vaak zijn we zo druk, dat het moeilijk is om onze eigen gedachten "stil te zetten". Allerlei zaken schieten dan door ons hoofd. Om werkelijk Gods stem te horen, is het nodig om voor langere tijd stil te worden. Er komt dan een moment waar de dagelijkse beslommeringen naar de achtergrond verdwijnen en het mogelijk wordt ons geheel te richten op God. Ook Jezus nam tijd om alleen te zijn met Zijn Vader.

Meditatie

Vraag: Wat heeft je het meest aangesproken in de bovenstaande tekst?

Opdracht: Kies één van bovenstaande disciplines uit en breng ze nu in praktijk.

QUOTE

"We kunnen niet godvruchtig zijn zonder de praktijk van de disciplines. We kunnen de disciplines oefenen zonder godvruchtig te zijn als we ze beschouwen als een doel en niet als een middel."

Donald S. Whitney, *Spiritual Disciplines for the Christian Life*

BID

In dit gebedsprofiel bidden we voor de in India. Met meer dan een miljard mensen is India na China het meest bevolkte land van de wereld. Religieus gezien is India de bakermat van het Hindoeïsme en het Boeddhisme. Daarnaast heeft de Islam een grote invloed op het land. India behoort samen met Indonesië en Pakistan tot de top drie islamitische landen. Politiek gezien is India een seculier land, hoewel religieuze politieke partijen veel invloed hebben op het bestel. India is een land met contrasten, een groot percentage van de mensen leeft onder de armoedegrens, terwijl aan de andere kant met name de informatie technologie op een hoog peil staat.

Door de omvang van het land bestaat India uit veel verschillende bevolkingsgroepen. In dit gebedsprofiel is er aandacht voor de Yadav, een bevolkingsgroep van meer de 60 miljoen mensen, die verspreid is over grote delen van India, maar waar de hoogste concentratie zich bevindt in de deelstaat Uttar Pradesh en Zuid-Nepal. Deze groep werkt met name in de agrarische sector en verkoopt producten op de markt. In de staat Uttar Pradesh hebben de Yadav ook politieke invloed en zijn een uitdaging voor de heersende Brahmins. Bijna 100% van de mensen aanbidt Hindoe goden als Vishnu en Krishna tijdens religieuze festivals. Voor zover bekend zijn er geen christenen onder de Yadav.

In de toekomst zal India veranderen en de Yadav zullen in dezelfde tred moeten volgen. Andere banen betekent ook meer onderwijs en dat is wat in veel dorpen ontbreekt. De meeste Yadav hebben nog nooit van Jezus gehoord en hebben geen kans iemand tegen te komen die christen is.

Gebedspunten:

- Bid voor werkers onder de Yadav die pionier projecten kunnen opzetten.
- Bid voor projecten die aandacht geven aan de bestrijding van analfabetisme en aan de ontwikkeling van de gemeenschap.
- Bid voor de bestrijding van kinderarbeid, iets dat onder de Yadav voorkomt.
- Bidt voor onderwijs voor zowel jongens als meisjes.

5 Paulus: de belangrijkste gemeentestichter in het NT

"God is een missionaire God. Hij wil zending. Hij beveelt zending. Hij vraagt zending. Hij maakte zending mogelijk door Zijn Zoon. Hij maakte zending werkelijkheid in het sturen van de Heilige Geest".

George W. Peters

Memoriseer: 2 Korintiers 5:14-15

DOE EN DENK

Vraag: Wat mag zeker niet ontbreken in de voorbereiding van een missionaire bediening in een andere cultuur?

De apostel Paulus kan zonder twijfel de belangrijkste gemeentestichter worden genoemd in het Nieuwe Testament. Hij begon zijn carrière als christen vervolger en na een radicale omkeer zette hij zich met dezelfde ijver in voor de uitbreiding van de gemeente.

Voordat we naar zijn bediening kijken, is het van belang te zeggen dat Paulus ervan overtuigd was dat Gods missie in de wereld voorafgaat aan alles wat

christenen aan activiteiten ontplooiën. God heeft een mondiaal perspectief en heeft kennis van wat er met elk mens op deze aarde gebeurt.

Opdracht: Hij legt dat uit in Handelingen 17:22-27. Lees het gedeelte.

Een aantal zaken zijn van belang in deze toespraak van Paulus in Athene. Paulus zegt dat God niet afhankelijk is van wat wij denken of doen. God heeft ons ten diepste niet nodig om zijn plannen werkelijkheid te zien worden. Hij heeft ons geschapen en staat aan het begin van ons leven door ons het leven te geven en een plek om te wonen. Daarnaast weet God hoe onze levensloop zal gaan. De conclusie van Paulus is dat de onmetelijke grote God, die boven alles staat, dat deed zodat mensen Hem zouden gaan zoeken en vinden. God is dus actief aanwezig in deze wereld om Zijn plan van redding uit te voeren. In de missiologie wordt dat de “missio Dei” genoemd, een Latijnse term die letterlijk betekent “missie van God”.

Dit maakt ons christenen nederig. God gebruikt mensen om Zijn doelen te bereiken, maar is daarvan niet afhankelijk. Het prikkelt ons om steeds weer afgestemd te zijn op God zelf en te vragen of we ons op de juiste weg bevinden.

Gebed: Neem 20 minuten om stil te zijn. Vraag God of Hij jou wil laten zien of je volledig op Hem bent afgestemd. Dank Hem daarna voor het feit dat Hij aan het begin van je leven stond en je hele wezen in Zijn handen heeft. Wanneer je de vrijmoedigheid hebt om met de anderen te delen wat God tegen jou heeft gezegd, laat dat dan vooral niet na.

God gebruikte Paulus en zijn medewerkers voor de verspreiding van het christendom in het Romeinse Rijk. De methodes die Paulus gebruikte, sluiten aan bij de toenmalige situatie en kunnen niet universeel worden toegepast. Toch kunnen we veel leren van hem en na aanleiding van zijn aanpak onze eigen strategieën ontwikkelen. Een aantal van deze kenmerken worden hier genoemd.

Roeping: Paulus had een roeping om onder heidenen (niet-Joden en ook onbesnedenen) het evangelie te brengen. Uit het boek Handelingen weten we dat hij zich daar onder alle omstandigheden aan vasthield en zelfs bereid was om daarvoor te sterven. Zijn werkgebied strekte zich uit van Antiochië

(tegenwoordig Turkije) tot aan Rome toe. Aan de gemeente van Rome schrijft hij dat hij zelfs van plan is naar Spanje te gaan. Of dat daar ooit is geweest, weet men niet met zekerheid te zeggen.

Lees: Handelingen 26:19-23, Galaten 2:7-8

Visie: Het was Paulus'streven om daar Christus te verkondigen waar niemand anders dat voor hem had gedaan. Hij had een duidelijke visie voor onbereikte groepen.

Lees: Romeinen 15:20-21

Vorbereiding: Paulus was opgeleid als Farizeeër. Hij had dus een stevige Joodse basis meegekregen. Als burger had hij het Romeinse burgerrecht. Dat is een groot voordeel, omdat hij vrij kon reizen. Het opvallende is dat na zijn roeping Paulus zich nog een tijd terug lijkt te trekken. Over deze tijd weten we overigens bijna niets.

Lees: Galaten 1:15-18

Team: Paulus werkte samen met anderen in teamverband. Paulus zelf werd door Barnabas gevraagd om samen met hem te gaan werken in de gemeente van Antiochië. Later zal Paulus op zijn zendingsreizen in een team met andere gemeenten stichten en ondersteunen.

Lees: Handelingen 13:4-5, 15:40-41, 16:1-3, 18:1-5, 19:22, 20:4

Culturele aanknopingspunten: Paulus hield rekening met de mensen die hij voor zich had. De boodschap bleef gelijk, maar de verpakking waarin de boodschap werd aangeboden, paste hij aan. In een later hoofdstuk komen we hier nog op terug.

Lees: 1 Korintiërs 9:19-23

Strategie: Paulus richtte zich op de grotere plaatsen die van invloed waren in de regio. Het evangelie kon zich op deze manier snel uitbreiden. Als hij de gemeente had gesticht en deze zelfstandig kon functioneren, trok hij verder.

Lees: Handelingen 14:20, 18:11, 19,20

Opdracht: Op dit moment bevind je je in een “vreemd” land. Stel dat je in dit land de opdracht krijgt om een gemeente te stichten. Hoe pak je dit dan aan? Overleg met elkaar welke keuzes je maakt, wat de prioriteiten zijn in het begin, enz. Neem tot slot kort tijd om voor dit land en haar inwoners te bidden.

SELA

In het boek Handelingen worden gemeenten gesticht als gevolg van de prediking van het evangelie van het Koninkrijk. Vanuit de gestichte gemeenten worden weer mensen uitgezonden om andere gemeenten te stichten. Een goed voorbeeld is de gemeente te Antiochië. Deze gemeente was de missionaire basis voor Barnabas en Paulus. Na een zendingsreis komen ze terug naar deze gemeente om verslag uit te brengen (Handelingen 14:27). We mogen vanuit het boek Handelingen concluderen dat elke missionaire activiteiten haar startpunt heeft in een lokale gemeente.

In de gemeente worden mensen gevormd om te dienen als missionair werker. Één van die mensen is Timoteüs. Deze jongeman had een Joodse moeder en een Griekse vader (Handelingen 16:1-3). Op verschillende plaatsen in het Nieuwe Testament blijkt dat Paulus een intensief contact met hem heeft, en hem zelfs een “kind in het geloof” noemt. Als kind heeft hij goede voorbeelden gehad, zijn grootmoeder Loïs en moeder Eunike hebben invloed gehad (2 Timoteüs 1:5).

Op zijn zendingsreizen krijgt Timoteüs een “on the job” training. Hij ziet Paulus als gemeentestichter aan het werk (Handelingen 18:5). Geruime tijd hebben beide werkers samen tijd doorgebracht in Korinthe en Efeze (1 Korinthiërs 4:17). Dat de rol van Timoteüs voor Paulus belangrijk is, blijkt wel uit het feit dat beide in het opschrift staan in de brief aan de Kolossenzen.

Er komt een moment in het leven van Timoteüs dat hij zelf in een gemeente dient zonder dat zijn mentor dichtbij is. Als jongeman voelt hij zich niet altijd even bekwaam en is soms onder de indruk van alles wat op hem afkomt. Toch stimuleert Paulus hem om niet bij de pakken neer te zitten, maar zijn gaven en talenten te gebruiken in de gemeente. Al is hij jong, ook op jonge leeftijd kun je een voorbeeld zijn voor mensen (1Timotheüs 4:11-16). Tenslotte komt er een moment dat ook Timoteüs tijd investeert in andere mensen (2 Timoteüs 2:1-2). Daarmee is de cirkel rond.

De gemeente is de broedplaats voor missionaire werkers. Ervaren werkers zijn voorbeelden en mentors voor een jongere generatie die het stokje later zullen overnemen.

Meditatie

1. Sta even stil en denk na: Wat leert God jou door deze tekst heen?
2. Welke mensen hebben jou leven gevormd zoals het nu is? Dank God voor hen.

QUOTE

"Vertel het me en ik vergeet het, onderwijs en en ik kan het me herinneren, betrek mij erbij en ik leer".

Benjamin Franklin

BID

Tijdens dit gebedsprofiel is er aandacht voor het land Turkije.

Als land komt Turkije ruimschoots aan bod in het Nieuwe Testament. Paulus sticht een groot aantal gemeenten waar hij daarna brieven aan schrijft die ook in de Bijbel terecht zijn gekomen. Constantinopel, het huidige Istanboel, was lange tijd een centrum voor de kerk in het oosten van. De Turken in het huidige Turkije zijn de afstammelingen van Oghuz-stammen die vanuit Centraal-Azië Anatolië hebben veroverd. Daarna werd begonnen met de islamisering van Turkije. De oudste kerken zijn daarna bijna van de

aardbodem verdwenen door vervolging en emigratie. Vandaag de dag is Turkije een seculiere staat en is het niet strafbaar om van godsdienst te veranderen. Vervolging van christenen is niet ongewoon en de verwachting is dat dit zal toenemen. Onder de huidige politieke leiding is daarnaast een duidelijk Islamitische draai gemaakt.

Turkije hoort tot de G20 en dus bij de belangrijkste economieën van de wereld. Sinds 2005 onderhandelt het land over toetreding tot de Europese Unie. Dat heeft in de afgelopen jaren tot onrust geleid. Op dit moment is Turkije met name in het nieuws vanwege de stroom vluchtelingen die uit het Midden Oosten naar Europa willen reizen.

In dit gebedsprofiel is er aandacht gegeven voor de Turken, de grootste en belangrijkste bevolkingsgroep met meer dan 53 miljoen mensen. Er zijn bijna geen christenen en 97% hangt de Islam aan. Zij komen oorspronkelijk uit centraal Azië en begonnen het Ottomaanse Rijk totdat in 1923 Turkije een seculiere staat werd. Ze wonen bijna over geheel Turkije, maar zijn ook naar verschillende landen in West-Europa geëmigreerd. Economisch gezien is er een grote variëteit, sommigen hebben een goed betaalde baan, andere moeten het geld bij elkaar schrapen. Ze hangen Sunni Islam aan terwijl er tegelijkertijd een mix van folkloristische geloofsovertuigingen het leven bepalen.

Gebedspunten:

- Bid dat kerken en zendingsorganisaties de uitdaging om Turken te bereiken met het evangelie.
- Vraag God dat Turkse gelovigen de vrijmoedigheid zullen hebben om het Evangelie te delen met hun eigen mensen.
- Bid dat God wijsheid geeft aan kerken en zendingsorganisatie die zich richten op Turken.
- Vraag de God dat de belangrijkste Turkse leiders christen zullen worden en daarna vrijmoedige evangelisten.

6 Cultuur en de Bijbel

Cultuur is de naam voor dat waar mensen in geïnteresseerd zijn, hun gedachten, hun voorbeelden, de boeken die ze lezen en de toespraken die ze horen, hun tafel-gesprekken, roddel, controverses, historisch besef en hun wetenschappelijke opleiding, de waarden die ze op prijs stellen en de kwaliteit van de leven die ze waarderen. Alle gemeenschappen hebben een cultuur. Het is het klimaat van hun beschaving.

Walter Lippmann

Memoriseer: Openbaring 7:9

DOE EN DENK

Vraag: Op dit moment bevind je je in een ander land. Bespreek met elkaar welke gewoonten je opvallen. Wat vind je leuk? Wat vind je vreemd? Waar erger je je aan?

Er zijn een enorm aantal definities gegeven van het woord cultuur. Peter Kloos zegt namelijk dat cultuur is:

... het geheel van gewoonten, instellingen, symbolen, voorstellingen en waarden van een groep."

Elk mens leeft samen met andere mensen in een specifieke cultuur. Dit noemen we een samenleving. Een zendeling is iemand die vaak uit de eigen cultuur stapt en een andere cultuur binnengaat. Hij of zij neemt echter culturele kenmerken uit de eigen samenleving mee en dat sluit niet altijd naadloos aan op de samenleving waar hij of zij deel van gaat uitmaken. Daarom zijn culturele verschillen een uitdaging in een missionaire bediening.

Lees: Handelingen 1:8. Leef je in in de tekst en stel vast welke culturele grenzen overschreden worden.

Ook de Bijbel is geschreven in een culturele context. De bijbelschrijvers maakten gebruik van culturele gewoonten die voor de lezers van die tijd heel gewoon waren. Wij leven 2000 jaar later en dat betekent dat het voor ons soms moeilijk is ons te verplaatsen in de schrijvers en lezers. Dat wil niet zeggen dat we het niet moeten proberen. Hieronder staan een aantal voorbeelden.

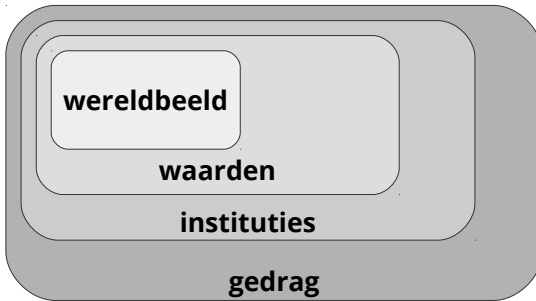
Lees de teksten en zoek de culturele gewoonten.

- **Genesis 37:34-35 / 1 Koningen 21:27...**
- **1 Koningen 18:46 ...**
- **Jeremia 2:13 ...**
- **Mattheüs 11:28-30 ...**
- **Lucas 8:43-47 ...**
- **Galaten 6:11 ...**

Cultuur heeft verschillende lagen. Het is belangrijk om van deze lagen op de hoogte te zijn. Via deze lagen is het makkelijker de cultuur te begrijpen.

1. Kern (kosmologie, ideologie, wereldbeeld): Wat is waar?
2. Waarden: wat is gepast?
3. Instituties: Hoe is het geregeld?
4. Gedrag: wat wordt gedaan?

Schematisch ziet dat er zo uit:

Wereldbeeld: het wereldbeeld houdt zich bezig met de ultieme vragen over de werkelijkheid en het slaat op de ideeën of opvattingen die mensen hebben over de wereld. Deze vragen worden maar zelden gesteld, maar cultuur wordt door deze basis gevormd. Het is een systeem van geloven en de waarden die eruit volgen ontleen de betekenis aan het wereldbeeld.

Vraag: op welke wijze verschilt het wereldbeeld van een humanist en een christen?

Waarden: waarden zijn die dingen die als goed en nuttig worden ervaren. Waarden helpen om te bepalen wat iemand binnen een cultuur behoort te doen om in het patroon van de samenleving te passen.

Vraag: noem 3 waarden die je zelf belangrijk vindt. Welke waarden heb je in de cultuur waarin je je nu bevindt opgemerkt?

Instituties: dit zijn die zaken die geregeld zijn binnen een cultuur. Voorbeelden zijn: wetten, religievormen, onderwijs, dagritme, enz.

Vraag: beschrijf een aantal instituties in de cultuur waarin je je bevindt.

Gedrag: dit is het meest eenvoudig op te merken, omdat je kunt zien wat mensen doen. Dit is de de buitenste en meest oppervlakkige laag van een cultuur.

Vraag: aan het begin van deze studie heb je al een aantal zaken opgenoemd die je zijn opgevallen in de cultuur waarin je je bevindt. Onder welk van deze 4 onderdelen vallen deze zaken?

Om aansluiting te vinden moeten missionaire werkers proberen zich in te leven in de ontvangende cultuur. Het betekent ten eerste dat iemand de cultuur binnenkomt met een open, vertrouwende en accepterende houding. Ten tweede moet men op een nederige manier omgaan met onvermijdelijke culturele verschillen. Het gaat om het leren van de cultuur en niet om verschillen negatief te labelen. Dan pas kan een proces beginnen om werkelijk van anderen te leren en effectief te communiceren.

Het wil niet zeggen dat elke cultuur alleen maar “goede” dingen heeft. Het Lausanne-covenant zegt dit over cultuur:

Iedere cultuur moet steeds weer vanuit de Schrift onderzocht en beoordeeld worden. Omdat de mens een schepping van God is bevat zijn cultuur in sommige opzichten een rijkdom aan mooie en goede dingen. Maar omdat hij gevallen is, werd alles door de zonde bevlekt en deels raakte zijn cultuur onder demonische invloed. Het evangelie geeft aan geen enkele cultuur de voorrang, maar beoordeelt alle culturen volgens zijn eigen maatstaf van waarheid en gerechtigheid en stelt absolute, ethische eisen aan elke cultuur. De zending heeft al te vaak met het evangelie een vreemde cultuur geëxporteerd en kerken waren soms meer aan een cultuur dan aan de Schrift gebonden. Evangelisten van Christus moeten er nederig naar streven zichzelf te verloochenen in alles, zonder hun persoonlijke authenticiteit prijs te geven, om zo een dienaar van anderen te kunnen worden. De kerken moeten er naar streven de cultuur om te vormen en te verrijken, opdat God ook daarin verheerlijkt wordt

Vraag: wat is jou mening over het bovenstaande citaat?

Lees: de onderstaande teksten. Op welke wijze komt cultuur in deze teksten voor?

- **Markus 7:8, 9, 13 ...**

- **Genesis 4:21, 22 ...**
- **1 Korinthe. 9:19-23 ...**
- **Filippenzen 2:5-7 ...**
- **2 Korinthe 4:5) ...**

SELA

Zoek een plaats op waar je in de stilte bent. Lees Psalm 148.

Psalm 148 is een loflied voor God. De hele schepping is erbij betrokken. Er worden veel schepsels genoemd.

Opdracht: Maak een lijst van elk schepsel dat God in deze Psalm looft.

Vraag: Wat valt je daarbij op? Wat begrijp je niet?

Opdracht: Noteer de antwoorden op de vragen.

Opdracht: Neem tijd om God te loven zoals in deze Psalm gebeurt. Bid daarna voor jezelf en de mensen die je in deze tijd tegen bent gekomen en nog tegen zult komen.

Kom na 20 minuten bij elkaar en deel je bevindingen met de anderen van de groep.

QUOTE

Het evangelie komt altijd tot mensen in culturele gewaden. Er bestaat niet zoiets als een “puur” evangelie, geïsoleerd van de cultuur.

David J. Bosch, Transforming Mission: Paradigm Shifts in Theology of Mission

Tijdens dit gebedsprofiel bidden we voor Marokko. Bij de gemiddelde Nederlander is iemand uit Marokko een persoon die problemen veroorzaakt. Veel Marokkanen kwamen als gastarbeider naar Nederland en inmiddels maakt de derde generatie deel uit van onze samenleving, zij het met de nodige strubbelingen.

Het huidige Marokko is in 1956 ontstaan na de onafhankelijkheid van Frankrijk en Spanje en is een monarchie. Sinds 1999 is Mohammed IV de achttiende koning van de Alaoui-dynastie die sinds 1666 regeert in Marokko. De overheersende religie is de Islam, een kleine minderheid is christen of jood. Het is moslims verboden te spreken over een bekering tot een andere godsdienst en Marokkaanse moslims die zich bekeren tot het christendom kunnen niet gedoopt worden. Moslims is het geoorloofd hun geloof te verkondigen, maar voor christenen is dit verboden en buitenlandse christenen worden regelmatig het land uitgezet. Op pogingen om moslims te bekeren tot een andere godsdienst staat voor burgers van Marokko een gevangenisstraf van een half tot drie jaar. De christelijke werkers in het land werken vaak op basis van Business as Mission of door tentenmaker te zijn.

De bevolkingsgroep waaraan we aandacht geven zijn de Imazighen of Berbers. Deze groep bestaat uit 2,5 miljoen mensen en wonen in het noordoosten van het land. Sommige Berbers houden kudden met dieren en zijn deels nomadisch. Men neemt de kudden mee naar betere graslanden als dat noodzakelijk is. De meeste Berbers zijn islamitisch, maar belangrijke beslissingen worden niet altijd op basis van de Koran genomen, maar eerder via de stam en de leiders ervan. Dat laatste is met name het geval voor hen die op het platteland wonen.

Minder dan 0,1 procent is christen en dat is erg weinig.

Gebedspunten:

- Bid God om wijsheid voor de zendingsorganisaties die momenteel werkzaam zijn onder de Berbers.
- Bid dat de wetten die de verkondiging van het evangelie in Marokko beperken, zullen worden veranderd.

- Bid God dat Hij de radio bediening onder de Berbers zegent.
- Bid voor bescherming van werkers die in Marokko werken in een bedrijf en zo openingen zoeken voor het evangelie.

7 Cultuur als uitdaging in missionair werk

Jezus kwam niet in deze wereld om zijn leven te leven op een bergtop geïsoleerd van het menselijk lijden. Hij wandelde onder ons, at met ons en deelde onze menselijkheid. Hij genas geen melaatsen van een afstand, maar raakte hen aan zodat ze gezond werden. Hij drukte zijn discipelen op het hart en bad voor hen dat ze in de wereld zouden staan, maar niet van de wereld moesten zijn. De focus van hun drie jaren samen was niet de redding van de Twaalf, maar hun bediening voor de hele planeet.

Erwin McManus, *Uprising A revolution of the Soul*

Memoriseer: Johannes 1:14

DOE EN DENK

Zoals in het vorige hoofdstuk duidelijk is geworden, is cultuur een onontkoombaar fenomeen. We ademen en leven cultuur, het vormt onze leefwereld. Als christenen hun geloof willen delen in een andere cultuur, is aanpassing nodig. Te vaak is in het verleden gedacht dat het evangelie,

verpakt in westerse culturele vormen, zonder deze aanpassing aansluiting kon vinden in een andere context.

Paulus was gevoelig voor culturele verschillen. Hij legt het evangelie uit aan verschillende groepen mensen met eveneens verschillende achtergronden en houdt rekening met zijn publiek. Hij doet dat, zodat het evangelie wordt begrepen door de mensen aan wie hij het uitlegt. De twee belangrijkste culturen die Paulus tegenkwam waren de Joodse en de Griekse cultuur.

Joodse cultuur

Lees: Handelingen 18:8-10

Vragen:

- Hoe zou jij de aanpak van Paulus willen omschrijven?
- Welke zaken uit de Joodse cultuur gebruikt Paulus om zijn punt duidelijk te maken?
- Wat is het resultaat?

Griekse cultuur

Lees: Handelingen 17: 22:34

Vragen:

- Hoe zou jij de aanpak van Paulus willen omschrijven?
- Welke zaken uit de Griekse cultuur gebruikt Paulus om zijn punt duidelijk te maken?
- Wat is het resultaat?

Lees: 1 Korintiërs 1:20-25

Vraag: Je hebt net twee teksten uit Handelingen gelezen. Ook hier in Korintiërs zegt Paulus iets over zijn doelgroepen. Welke cultureel gevoelige zaken benadrukt hij en waarom?

Cross-culturele communicatie. Communicatie is het uitwisselen van boodschappen tussen een zender en een ontvanger. Paulus probeerde de

boodschap zo “in te pakken” dat het voor de luisteraars mogelijk was te begrijpen wat hij wilde overbrengen. In Handelingen 17 gebruikt Paulus Griekse dichters om aan te sluiten bij wat de hoorders al weten.

We zouden kunnen zeggen dat de zender de boodschap moet “coderen”. Aan de ontvanger kant moet de boodschap dan “gedecodeerd” worden. Dit is juist van groot belang als zender en ontvanger een andere taal spreken en uit verschillende culturen komen. Iemand die dezelfde taal spreekt en culturele vormen heeft, zal er minder moeite mee hebben.

Ook Jezus, hoewel Hij de taal sprak en uit dezelfde cultuur kwam, zocht naar voorbeelden die bij de luisteraars herkenbaar waren.

Er worden hierna drie gelijkenissen genoemd. Op dit moment ben je te gast in een ander land. Probeer je de mensen voor te stellen die hier wonen en “hertel” deze verhalen met deze groep in het achterhoofd:

- **Lucas 10:25-37**
- **Lucas 15:11-32**
- **Lucas 19:11-27**

Vraag: Doe nu hetzelfde voor: een alleenstaande moeder uit een achterstandswijk in Rotterdam en een boer op het platteland van Vietnam. Neem de tijd om te evalueren. Wat is makkelijk? Wat is lastig?

In het verleden hebben veel westerlingen gedacht dat hun cultuur beter was dan de rest. Het resultaat was dat de boodschap zonder enkele aanpassing werd opgelegd aan de mensen die nog geen christen waren. Een concreet voorbeeld is de liturgie die op zondag werd gebruikt. Deze werd gekopieerd en zonder aanpassingen toegepast. We zijn van nature “egocentrisch”. In relatie tot een andere cultuur noemen we dit “etnocentrisch”. We kijken dan naar andere gewoonten en praktijken en denken dan dat deze minderwaardig zijn in vergelijking tot waar we vandaan komen. We beoordelen wat we ervaren met onze eigen culturele bril op. Daarom is het van belang om de bril op te zetten van de student die de cultuur bestudeert. Dan benader je de gastheer/vrouw, de cultuur en de taal met waardering. Voordat je het

evangelie “afschiet” op de doelgroep, probeer je eerst een relatie op te bouwen van wederzijds respect en vertrouwen.

Vraag: Kijk eens eerlijk naar de cultuur om je heen. Bespreek met elkaar hoe je deze cultuur benaderd en beoordeeld.

SELA

Lees:

- **Johannes 1:1-18 ...**
- **Filippenzen 2:1-11 ...**

Jezus verliet de hemel en werd mens op deze aarde. In de theologie noemt men dat de incarnatie. Dit woord komt uit het Latijn en betekent letterlijk “vleeswording”. Het verwijst naar de menswording van God in Jezus Christus op aarde. De theologie heeft vanaf het begin benadrukt dat Jezus volledig mens was. De geloofsbelijdenis van Nicea zei het al in 325 AD zo:

Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald. Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de Maagd Maria en is mens geworden.

Heel vaak wordt er aan toegevoegd dat Jezus één ding niet gemeen had met de mensheid en dat is de zonde (Hebreeën 4:15). Omdat Hij zondeloos was, was Hij in staat om de mensheid van de zonde te redden.

Jezus stelde zich niet boven de mensheid, maar deelde alles met hen. Jezus is het ultieme voorbeeld om onder mensen te leven in een andere cultuur. Toch is ons streven maar beperkt en kunnen we Jezus in alle bescheidenheid daarin volgen. De term incarnatie is veel gebruikt om de plaats van de zending te beschrijven in een voor hem of haar vreemde cultuur. David Mathis daarover:

Onze beperkte inspanningen om geïncarneerd te leven, hoe moedig en zelfopofferend ze ook mogen zijn, zijn maar vage echo's van de wereld veranderende, eenmalige incarnatie van Gods eigen Zoon.⁴

Beide tekstgedeelten aan het begin beschrijven elementen uit de incarnatie. Twee voorbeelden uit beide gedeelten benadrukken we:

- Johannes 1:14: “bij ons gewoon”. Deze term verwijst naar het delen van het leven. Het woord “wonen” refereert aan de tabernakel. Dit was de plaats waar God woonde onder het volk Israël.
- Filippenzen 2:6: “hield zijn gelijkenis aan God niet vast”. De term verwijst aan de situatie waarin Jezus zich aanpaste. Zijn hele goddelijke grootheid was niet zichtbaar op aarde, dat zou de mensheid niet overleven. Jezus hield tijdens zijn leven op aarde rekening met deze beperking.

Opdracht: Lees de tekstgedeeltes opnieuw door en maak een lijst van de beschrijvingen van de incarnatie van Jezus.

Meditatie

1. Sta even stil en denk na: Wat leert God jou door deze tekst heen?
2. Neem tijd om Jezus te danken voor de incarnatie.

QUOTE

De incarnatie betekent dat God het mogelijk maakt dat de goddelijkheid menselijkheid belichaamt. Christenen, net als Jezus, zijn Gods incarnaties, Gods tempels, tabernakelend in menselijk vlees. Christenen, geestelijk veranderd naar het beeld van God, doen de bediening van God op Gods wijze.

Gailyn Van Rheenen, Engaging Trends in Missions

⁴ <http://www.desiringgod.org/articles/sent-into-the-world-jesus-mission-and-ours>

In dit gebedsprofiel is er aandacht voor Spanje. Spanje is het enige Europese land in dit studie en gebedsboekje.

Spanje was in de 16e eeuw één van de economische grootmachten. Vandaag de dag worstelt het met grote werkloosheid en economische tegenvallers. Langzaam komt men uit het dal. Politiek gezien slaat men de laatste jaren nieuwe wegen in. Had men decennia lang een twee partijen politiek, nu krijgen ook andere politieke stromingen de steun van de stemmer.

Spanje is een divers land met zeer uiteenlopende culturen, talen, eetgewoonten en klimaten. Het land varieert van de regenachtige vissersdorpen in Galicië tot het nachtleven van Madrid, van de toeristische kusten aan de Middellandse Zee tot het flamencodansen van Andalusië en van het stierenvechten in vele delen van het land tot het moderne Barcelona in Catalonië.

Na het dictatorschap van Franco, die overleed in 1975, heeft de Rooms Katholieke Kerk het moeilijk had. De kerk verenigde zich vaak met Franco en dat heeft haar niet goed gedaan. Mensen zijn apathisch geworden tegenover geloof. Het duurt lang voordat zendingswerkers van buiten het vertrouwen hebben gewonnen van mensen in hun omgeving. Hoewel Spanje grotendeels Katholiek is, is de maatschappij in de praktijk seculier.

De meeste groei van de kerk komt door de migratie van christenen uit met name Latijns Amerika.

Gebedspunten:

- Bid dat mensen het vertrouwen in het christendom terugkrijgen. Omdat de Rooms Katholieke Kerk steeds minder invloed heeft, staan mensen meer open voor occulte zaken en sektes als de Jehova's getuigen.
- Bid dan mensen zich durven overgeven aan God. Veel mensen zijn apathisch en staan niet toe dan geloof invloed heeft op hun morele keuzes, waarden, seksuele ethiek of bezittingen.

- Bid voor de kerk en de werkers in Spanje. Bid voor volharding als de resultaten niet altijd in lijn zijn met de verwachtingen.
- Bid voor samenwerking tussen kerken. Doordat er weinig groei is, beschouwen kerken elkaar soms als concurrenten en niet als broers en zussen in Gods koninkrijk.

8 Het religieuze perspectief: Islam

Waarom maken we de catastrofale fout door te denken dat alle godsdiensten gelijk hebben en dat het niet uitmaakt of de claims die ze maken objectief waar zijn? Alle religies zijn niet hetzelfde. Alle religies wijzen niet op God. Elke religie zegt niet dat alle religies hetzelfde zijn. In het hart van elke religie is een compromisloze toewijding aan een bepaalde manier van definiëren wie God is of niet en dus van het definiëren van het doel van het leven. Iedereen die beweert dat alle religies hetzelfde zijn verraadt niet alleen een gebrek aan kennis van alle religies, maar ook een karikaturale weergave van zelfs de meest bekende religies. Elke religie is in de kern exclusief”.

Ravi Zacharias, "Jesus among other Gods"

Memoriseer Handelingen 4:12

DOE EN DENK

Vraag: Waarom is het christendom de enig ware godsdienst?

Naast het christendom zijn er verschillende andere grote wereldgodsdiensten met miljoenen aanhangers. Een statistiek van de godsdiensten met meer dan 10 miljoen aanhangers:

1. Christendom – 2.1 miljard
2. Islam – 1.5 miljard
3. Hindoeïsme – 900 miljoen
4. Boeddhisme – 376 miljoen
5. Sikhisme – 25 miljoen
6. Judaïsme – 14 miljoen

In deze studie is er aandacht voor de Islam, na het Christendom de grootste religie. De grootste concentratie Moslims vinden we in Noord Afrika, het Midden Oosten en Indonesië. Op dit moment bevindt je je in een land waar de Islam de meeste volgelingen heeft.

Wat is de Islam? In 610 verscheen de engel Gabriël in Mekka aan Mohammed (570-632 AD). De voornaamste religie in Arabië was een van de oude Semitische godsdiensten. Naast de verering van veel goden en godinnen, geloofde men ook in een hoogste God, Allah. Daarnaast heeft de islam veel gemeen met het jodendom en het christendom die ook aanwezig waren in Arabië in die tijd.

Mohammed zag zichzelf als een profeet. Hij kreeg allerlei opdrachten en moest de leer van de enige god Allah verbreiden. Deze openbaringen werden later bijeengebracht in de Koran. De Koran bevatte volgens Mohammed de letterlijke gedicteerde boodschap van Allah. Ook nu nog geloven de moslims dat.

Zijn stamgenoten, polytheïstische Arabische kooplieden, waren hem in eerste instantie vijandig gezind en Mohammed en zijn volgelingen werden vervolgd. Vanwege deze opstelling vluchtte Mohammed in 622 AD naar Medina. Deze verhuizing, de Hidjra, wordt beschouwd als het begin van de islamistische tijdrekening. In Medina kreeg de islam haar vaste vorm. Sommige joden accepteerde Mohammed als leider, anderen dreven de spot met hem. Verschillende joodse groepen werden daardoor verdreven of zelfs gedood.

In 630 veroverde Mohammed Mekka, de stad van de Ka'aba. De Ka'aba, een grote kubus waarin zich voor de moslims een heilige steen bevindt. De meeste inwoners van Mekka werden daarna Moslim. Daarna begon de veroveringstocht van de islam. In de heilige oorlog, de Jihad, werden grote

delen van Noord Afrika, Spanje en het Midden Oosten gewonnen voor de islam.

Mohammed stierf in 632 AD. Hij liet een godsdienst en een staat na. De opvolging van Mohammed werd na zijn dood urgent. Er ontstonden twee grote groepen: de Soennieten (90%) en de Sji'ieten (10%).

Soennieten. De Soennieten zeiden dat niemand Mohammed kon opvolgen. De opvolger zou een bewaker van de erfenis of traditie zijn, de zogenaamde kalief. Hij zou verantwoordelijk zijn voor het bestuur en de gehoorzaamheid aan de Koran. Na Mohammed waren er 4 kaliefen die dichtbij Mohammed hadden geleefd: Abu Bakr, Omar, Othman en Ali. In deze tijd werd ook de sharia, de Islamitische wetgeving, ontwikkeld. Na de kaliefen werd het kalifaat beschouwd als de bewaker van de sharia.

Sji'ieten. Voor de Sji'ieten had de imam het religieus gezag als opvolger van de laatste kalief Ali. De imam was in staat de Koran onfeilbaar uit te leggen. De eerste imam was Ali, een aangenomen zoon van Mohammed. Via de kinderen van Ali werd de lijn van imams voortgezet.

Zuilen. De Islam gaat uit van vijf zuilen. Deze zuilen zijn praktische handelingen die moslims moeten doen. Deze zijn:

1. Uitspreken van de geloofsbelijdenis: Er is maar één God, Allah, en Mohammed is zijn profeet. De Islam is monotheïstisch. Jezus komt als profeet voor in de islam, maar wordt niet aan God gelijk gesteld.
2. Het vijf maal per dag bidden.
3. Het geven van aalmoezen.
4. Het vasten.
5. Eenmaal in het leven een bedevaart naar Mekka (hadj).

Verder mogen moslims geen varkensvlees eten of alcohol drinken. Ook mogen ze geen afbeeldingen van levende wezens maken.

Vraag: Wanneer je bovenstaande tekst op je laat inwerken, welke overeenkomsten en verschillen zie je dan tussen moslims en christenen?

Hoe kun je met een Moslim praten over Jezus?

1. Probeer meer te lezen over de Islam. Probeer een helder beeld te krijgen van het wereldbeeld, theologische overtuigingen en normen en waarden.
2. Moslims en christenen hebben veel verhalen uit het Oude Testament gemeenschappelijk. Zorg daarom dat je vertrouwd bent met de Bijbel zodat je op een spontane manier de boodschap van deze verhalen kan doorgeven. Centreer je dus op de Bijbeltekst.
3. Er zijn veel profetieën in het Oude Testament die verwijzen naar de Messias in het Nieuwe Testament. Hij is niet daarin alleen een profeet, hij is de beloofde Messias die is voorspeld. Profetie en vervulling zijn beschreven in één boek: Jezus is de Verlosser en geeft eeuwig leven. Centreer je naast de Bijbel dus op Jezus.
4. Veel moslims worden opgevoed met het idee dat het christendom achterhaald is. Zij hebben immers de laatste openbaring ontvangen. Christenen komen heel makkelijk "binnen" door de vergeving die gratis wordt aangeboden. Omdat Moslims dit beeld hebben, is het belangrijk vertrouwen te winnen door te laten zien dat je een betrokken en actief christen bent. Voor moslims is geloof met name iets doen. Laat zien dat geloof je leven praktisch beïnvloed. Na verloop van tijd kun je meer vertellen over wat Jezus voor je betekend.
5. Leg je mening niet op aan een moslim. Geef iemand de tijd om over dat wat je hebt gedeeld, na te denken. Een bekeringservaring heeft voor een moslim grote consequenties. Geef tijd om de gevolgen te doordenken.

SELA

Nederland is een multicultureel land geworden. Dat is het gevolg van een kleiner wordende wereld. Reizen is sneller en makkelijker geworden. Veel mensen hebben hun godsdienst meegenomen toen ze de grens van Nederland overstaken. Aan de andere kant reisden christenen de hele wereld af en kwamen daar allerlei mensen tegen, vaak met een heel ander wereldbeeld. Dat leverde vragen op. Hoe kan het dat er zoveel mensen zijn die iets anders geloven? Zijn zij behouden? Wat is het lot van alle mensen die

Jezus nooit hebben gekend? Serieuze vragen waar zeker over nagedacht moest worden.

De missioloog J.H. Bavinck heeft daar in de vorige eeuw al licht op geworpen in zijn boek "Religieus besef en christelijk geloof". Bij de verklaring waarom er verschillende religies zijn, legde de nadruk op Gods openbaring en maakte daarbij onderscheid tussen algemene en speciale openbaring. Algemene openbaring is die kennis van God die voor iedereen merkbaar is, of hij of zij nu christen is of niet. Elk mens kan iets ervaren van God.

Lees:

- **Psalm 19:2-3 ...**
- **Romeinen 1:18-20, 2:14-15 ...**

In deze verzen worden twee voorbeelden gegeven van algemene openbaring. Ten eerste is dat de schepping. De schepping is zo mooi dat mensen daarin de grootheid van de Schepper herkennen. Het tweede voorbeeld is het geweten. Dat is een soort morele antenne om te bepalen wat goed en wat kwaad is. Volgens Paulus heeft God dat bij de schepping van nature in de mens gelegd. Iets van Gods natuur is dus in elk mens aanwezig. Ten derde kan daar de geschiedenis aan worden toegevoegd. In de hele Bijbel wordt duidelijk dat God de schepping, ondanks alle ellende, in handen heeft en naar een doel toewerkt. In het persoonlijk leven zien mensen dat God hun leven leidt en inbreekt in het leven van alledag.

Bavinck zegt dat hoewel mensen door de algemene openbaring iets van Gods aanwezig kunnen zien, maar dat dat geen reden is om God daarvoor te aanbidden. Men keert God de rug toe door er afgoden voor in de plaats te stellen (Jeremia 10:1-16). Hij zegt dat mensen Gods waarheid waarvan ze kennis hadden, weggedrukt en verdrongen hebben. Het is opvallend dat juist zendelingen in het verleden vaak onbereikte volken tegenkwamen die kennis hadden van Gods waarheid, of dat nu een verlangen was naar een Messias of op moreel vlak de 10 geboden navolgen. Dat bevestigt de uitleg van Bavinck.

Daarnaast spreekt Bavinck over speciale openbaring. God openbaart zich specifiek door zijn Woord. Ten eerste is dat de Bijbel, ten tweede is dat Jezus

Christus. Algemene openbaring is niet voldoende om Gods reddingsplan te leren kennen, dan is alleen mogelijk door de speciale openbaring. Daarom is Gods speciale openbaring de basis voor elke missionaire inspanning.

Meditatie

1. Sta even stil en denk na: Wat leert God jou door deze tekst heen?
2. Kun jij voorbeelden noemen van zendingswerkers die ontdekten dat God al aanwezig was en werkte onder hun doelgroep voordat ze kwamen?

QUOTE

“Geen duimbreed is er op heel ‘t erf van ons menselijk leven, waarvan de Christus, die aller Souverein is, niet roept: ‘Mijn!’ “

Abraham Kuyper

BID

In dit gebedsprofiel kijken we naar en bidden we voor Syrië.

Sinds het voorjaar van 2011 is Syrië het toneel van een grootschalige gewapende opstand tegen de Syrische overheid, die inmiddels is uitgedomd in een burgeroorlog, een conflict dat volgens het Syrische Observatorium voor de Mensenrechten meer dan 200.000 doden heeft geëist en bijna 4 miljoen mensen het land heeft doen ontvluchten. De grote stroom vluchtelingen in Europa is het directe gevolg van deze conflicten.

Volgens mensenrechtenorganisaties zijn in het verleden onder de huidige premier, Bassar al-Assad, de rechten van de mensen op grote schaal geschonden. Het land zoekt nu, met hulp van buitenaf, om onder andere de terreur van Islamitische Staat te breken.

Syrië stond aan de bakermat van het Christendom, omdat Paulus zijn zendingsreizen vanuit dit land begon. Uit Handelingen is bekend dat hij eerst

als christenvervolger naar Damascus ging om volgelingen van Jezus te arresteren. Op weg daar naar toe krijgt hij een visioen en bekeert zich en wordt van een vervolger een apostel. In Syrië vindt men de vroegste christelijke kerken, zoals de Huiskerk van Dura Europos. Voor de conflicten schatte met het aantal christenen in Syrië tussen de 6 en 10%. Het aantal moslims lag rond de 90%.

De bevolkingsgroep waaraan aandacht wordt besteed zijn de Arabische Najdi Bedoeïenen, een groep bestaande uit iets meer dan 1,7 miljoen mensen. Traditioneel woont deze groep in de woestijn en zijn het geiten- of schaapherders. Deze groep heeft een hard leven en woont in verplaatsbare tenten. De vrouwen doen het meeste werk, de mannen maken de plannen voor de groep en zorgen voor de sociale contacten. Er zijn tegenwoordig echter ook bedoeïenen die banen zoeken en een meer stabiele levensstijl hebben.

De meeste Bedoeïenen zijn Soennitische moslims. Evangelisatie onder de Bedoeïenen is moeilijk vanwege het harde leven en de onzekere levensstijl. Er zijn zendelingen nodig die in staat zijn de moeilijke condities van de Syrische woestijn te verdragen.

Gebedspunten:

- Bid voor vreedzame oplossingen van de conflicten in het Midden Oosten.
- Bid voor de bescherming van de kerk en de leiders van kerken die nog steeds in Syrië aanwezig zijn.
- Bid voor bidders die voorbede zullen doen voor de Bedoeïenen in Syrië.
- Bid dat God zich op bijzondere wijze zal openbaren aan Bedoeïenen, zoals Hij heeft gedaan aan andere moslims in het Midden Oosten.

9 Door achterom te kijken met volle kracht vooruit

"Heb nooit medelijden met zendingen; wees jaloers op hen. Ze bevinden zich daar waar de echte actie is - waar leven en dood, zonde en genade, hemel en hel samenkomen".

Robert C. Shannon

Memoriseer: Hebreëën 12:1

DOE EN DENK

Elk mens heeft helden. Als klein kind waren dat vader en moeder. Op latere leeftijd misschien sporters of filmsterren op het witte doek.

Vraag: Wie was jouw held?

In de Bijbel passeren in Hebreëën 11 een hele lijst met geloofshelden. Het waren mensen die alles gaven voor Degene die ze volgden en daar ook de consequenties voor droegen. Van verschillende van hen lezen we dat hun leven op een verschrikkelijke manier eindigde.

Lees: Hebreeën 11 helemaal. Wie uit de lijst springt er voor jou uit? Neem 10 minuten de tijd om meer informatie van deze persoon in het Oude Testament te zoeken. Deel wat je hebt gevonden met elkaar.

Paulus. In het Nieuwe Testament is Paulus één van de grootste zendelingen en geloofsheld. Wat gold voor de geloofshelden in Hebreeën 11, gold zeker ook voor Paulus.

Lees: Vergelijk 2 Korintiërs 5:11-15 en 11:12-29. Probeer in de huid van Paulus te kruipen. Beschrijf de drijfveren in zijn leven. Welke karakter eigenschappen heeft hij? Wat vindt hij belangrijk? Welke plaats hebben mensen in zijn leven?

De kerk heeft zich in de afgelopen tweeduizend jaar ontwikkeld tot een wereldomvattende beweging. In een kort overzicht volgen we deze groei.

0 - 500 AD: de eerste groei

Na de periode van het Nieuwe Testament zie je allerlei bewegingen ontstaan die het evangelie verspreiden. In de eerste 500 jaar gaat deze verspreiding snel. In het hele Romeinse Rijk worden christelijke gemeenten gesticht. Armenië is er trots op dat ze het eerste christelijke volk zijn. Volgens de traditie heeft de apostel Thomas zelfs India bereikt. Naar het zuiden worden gemeenten gesticht tot in Ethiopië toe. Ook de Koptische kerk van Egypte gaat terug tot op deze periode.

Lees: Brief aan Diognetus, hoofdstuk 5. Waarschijnlijk geschreven tussen 150 - 180 AD.

Vraag: Wat valt je op? Hoe staat het onderstaande in relatie tot de groei van de kerk?

De Christenen verschillen immers niet van de overige mensen noch door woonplaats, noch door taal of zeden. Want nergens wonen ze in eigen steden, noch gebruiken zij een afzonderlijke omgangstaal of leiden zij een aparte levenswijze. Hun leer is niet uitgevonden door het verstand of het vernuft van druk zoekende mensen en ze volgen ook niet zoals anderen een louter menselijke zienswijze. Maar terwijl

ze in de steden van Grieken of barbaren wonen, al naar gelang ieders lot meebracht, en de plaatselijke gewoontes inzake kleding, voedsel en het overige leven volgen, vertonen ze toch een bewonderenswaardige en algemeen als vreemd erkende levenswijze. Ze wonen in hun eigen land, maar als vreemdelingen. Ze delen in alles mee als burgers, maar hebben alles te lijden als vreemdelingen. Elk land is hun een vaderland en elk vaderland is hun vreemd. Ze trouwen als ieder ander. Ze krijgen kinderen, maar leggen ze niet te vondeling. Ze delen hun tafel maar niet hun bed. Ze leven "in het vlees", maar niet "naar het vlees". Ze vertoeven op aarde, maar zijn thuis in de hemel. Ze gehoorzamen de vastgestelde wetten, maar door hun levenswijze overtreffen ze deze wetten. Ze hebben alle mensen lief en worden door iedereen vervolgd. Ze zijn niet gekend, en worden toch veroordeeld; ter dood gebracht, en ten leven gewekt. Ze zijn arm als bedelaars en maken velen rijk; ze lijden aan alles gebrek, en hebben alles in overvloed. Ze worden onteerd, en die ontering strekt hen tot roem; ze worden belasterd en worden gerechtvaardigd. Ze worden gesmaad en ze zegenen; beledigd en ze bewijzen eer. Doen ze goed, dan worden ze gestraft als boosdoeners; worden ze gestraft, dan verheugen ze zich als werden ze tot leven gewekt. Door de Joden worden ze bestreden als mensen van een andere stam, door de Grieken worden ze vervolgd. En die hen haten kunnen geen reden voor hun vijandschap geven.

500 - 1500 AD: kerk wordt tot staatskerk

In 313 AD werd de christelijke kerk tot staatskerk. De vervolging stopte en de kerk groeide daarna door. Sommigen bekeerden zich, anderen werden christen vanwege economische redenen. Na 500 AD werd geheel Europa gekerstend en werd het een christelijke werelddeel. Politiek en christendom waren meestal niet te scheiden en er was een continue machtsstrijd gaande. Een belangrijke zendingsbewegingen kwam voort uit het Keltisch Christendom. Daarnaast namen de monnikenordes met hun abdijen en kloosters een belangrijke plaats in. Buiten Europa groeide het Nestoriaanse christendom, zelfs China werd door zendingen bereikt. De islam groeide in Noord Afrika en het Midden Oosten. Tijdens één van de kruistochten bezocht Franciscus van Assisi de sultan en werd hoffelijk ontvangen.

Lees: een tekst van Raimundus Lullus, geboren in 1235 op Mallorca, 9 jaar na de dood van Franciscus van Assisi. Hij schrijft over de benadering van de moslims die in zijn tijd een groot deel van Spanje in bezit hadden.

Vraag: welke aanpak kiest Raimundus Lullus?

Hij zal eerst een lijst opstellen van de verschillende sekten die in de hele wereld het katholieke geloof weerstaan, en hij zal zich ertoe zetten de taal van de ongelovigen te leren door tal van studies. Deze werkzaamheden zullen alleen aan de edelste en meest toegewijde mannen worden toevertrouwd, die klaar zijn voor Christus te sterven, geleerden in de filosofie en theologie, en met goede en geregelde gewoonten. Deze worden uitgezonden om te prediken en het debat aan te gaan met de ongelovigen. Laat hun praktijk het noodzakelijk fundament ten toon spreiden samen met benodigde argumenten en het zal van dergelijke statuus zijn dat de positie van de ongelovigen onderuit wordt gehaald en hun bezwaren weerlegd; het volstaat ook om de noodzakelijke leerstellingen en antwoorden van de gelovigen te onderbouwen. Deze beginselen van deze argumentatie zijn verspreid aanwezig in passages in de Heilige Schrift en bij veel erudiete auteurs. Het is noodzakelijk dat de bevoegde mannen essays schrijven die gebaseerd zijn op argumenten van deze aard en ze te vertalen in verschillende talen, zodat de ongelovigen in staat zijn om ze te bestuderen en kennis te nemen van hun fouten.

1500 - 1900 AD: ontdekkingen en kolonisatie

In 1492 "ontdekte" Columbus Amerika. Aan het einde van de Middeleeuwen reizen Portugezen en Spanjaarden via nieuwe zeeroutes naar het westen en oosten. In hun gevolg komen ook Rooms Katholieke orden mee zoals de Augustijnen, Dominicanen en de Franciscanen en later ook de Jezuiten, die met grote inzet mensen wonnen voor het Christendom. Berucht zijn de wrede behandelingen van de veroverde volken door zowel Spanjaarden als Portugezen.

De Reformatoren gaven niet veel aandacht aan zending. Maar nadat de protestantse kerk een vaste plaats had ingenomen in Europa, namen vele andere protestantse geloofsgemeenschappen het zendingswerk met verve op. Denk aan de Hernhutters van graaf Nicolas von Zinzendorf of William Carey,

de stichter van de Baptist Missionary Society. De historicus Kenneth Scott Latourette noemt de 19e eeuw "The great century of Mission". Het was mogelijk om meer gebieden te bereiken en onder controle te houden door de technische vooruitgang. Afstammelingen van Europeanen bestuurden grote delen van Latijns Amerika, Afrika en Zuidoost Azië. Het kolonialisme betekende dat zendingen een zekere bescherming genoten. De 19e eeuw is ook de tijd van de zendingsorganisatie die als kool uit de grond schoten.

William Carey schrijft in 1792 in het boekje met de indrukwekkende titel: "An enquiry into the obligations of christian, to use means for the conversion of the heathens in which the religious state of the different nations of the world, the success of former undertakings, and the practicability of further undertakings, are considered", hoe een zendingeling zich moet voorbereiden.

Vraag: wat roept de tekst bij je op? In hoeverre denk je dat de missionaire praktijk van toen afwijkt van nu.

De zendingen moet vroom, voorzichtig, moedig en verdraagzaam zijn; van onbetwistbare orthodoxie in hun overtuiging en moeten met geheel hun hart beginnen aan de zendingstaak; ze moeten bereid zijn om alle gemakken van het leven achter hen te laten, en alle ontberingen van het verzengende of zware klimaat, de ongemakkelijke manier van leven, en elk ander ongemak dat ze kunnen tegen komen tijdens deze onderneming. Kleding, een paar messen, kruit en lood, visserstuig, en de al genoemde zaken met betrekking tot de veehouderij, moeten aan hen worden verstrekt; en als ze aan zijn gekomen op de plaats van hun bestemming, moeten hun eerste taak zijn de taal van de inboorlingen te leren, (in dit geval zijn twee beter dan één) en door alle mogelijke middelen te streven om een vriendschap met hen te laten groeien, en hen zo spoedig de boodschap laten weten waarvoor ze zijn gezonden. Zij moeten zich inspinnen om hen ervan te overtuigen dat het alleen hun welzijn hen ertoe heeft gebracht vrienden te verlaten en al het comfort van hun geboorteland. Ze moeten heel voorzichtig zijn verwondingen die hen aangedaan worden, af te wijzen en geen hoge dunk van zichzelf hebben als ook de arme heidenen verachten, en op deze manier een fundament leggen voor wrok, of afwijzing van het evangelie. Ze moeten elke kans pakken om voor hen het goede te doen, en

arbeidend, reizend, dag en nacht, ze moeten onderwijzen, vermanen, en bestraffen met alle lankmoedigheid, en diep verlangen naar hen hebben, en vooral, moeten ze bidden voor de uitstorting van de Heilige Geest over de mensen waarover ze gesteld zijn.

1900 AD - nu

De zendingsconferentie in Edinburgh, Schotland in 1910 is niet alleen een mijlpaal in de zendingsgeschiedenis, maar het is zeker ook een omslagpunt. Geloofde men eerder nog in de maakbaarheid en superioriteit van de westerse wereld, de Eerste Wereld oorlog, die een paar jaar daarna uitbrak, maakt daar abrupt een einde aan. De Tweede Wereld oorlog en de Holocaust onderstreepte dat besef nogmaals. Door technische ontwikkelingen werd reizen makkelijker, de wereld werd een "global village". De computer heeft dat proces nog meer versneld.

In de loop van de 20e eeuw kwam er een grotere openheid voor niet-westerse bedieningen en kerken in een groeiende postkoloniale wereld. De kerken uit het noordelijke en zuidelijk halfrond gingen meer en meer samenwerken. In de loop van de 20e eeuw zal blijken dat het aantal christenen op het zuidelijk halfrond in de meerderheid is. Zending wordt een activiteit van elke christen en van "iedereen naar iedereen". Filipijnen zitten in het Midden Oosten, Brazilianen in Portugal, Nigerianen in Nederland, Nederlanders in India en ga zo door. Op het zuidelijk halfrond groeit de pentecostale beweging snel. Deze beweging zal ook de gevestigde kerken beïnvloeden.

Naast de kerk ontstaan op grote schaal parakerkelijke organisaties. Deze organisaties worden opgezet rond een specifiek doel: vrouwen, studenten, armoede of evangelisatie.

Aan het einde van de 20e eeuw is er veel aandacht voor de onbereikte volken. De "2000AD and beyond" beweging stelt zich tot doel om iedereen op aarde met het evangelie te bereiken voor de eeuw wisseling. Het zal duidelijk zijn dat dat niet is gelukt.

Fritz Kling schrijft in "The Meeting of the Waters" over de veranderingen in de zending aan het einde van de 20e en begin 21e eeuw. Hij spreekt in onderstaand citaat over samenwerking tussen verschillende spelers op het zendingsveld.

Vraag: Wat is het probleem dat hij hier naar boven haalt?

Wederkerigheid is misschien wel de belangrijkste tendens om te begrijpen hoe te ondersteunen, te werken en te bidden voor christelijke bewegingen van over de hele wereld. Helaas, het beoefenen van wederkerigheid is niet makkelijk voor mensen met rijkdom, met inbegrip van deze Amerikaan. Mensen met geld en macht zijn gemakkelijk blind voor de middelen die christenen uit andere landen ter tafel te brengen. Werkelijke wederkerigheid onder spelers uit verschillende hoeken van de wereld is feitelijk vrij zeldzaam. De drang om "het alleen is doen" is sterk. Samenwerking, en de wederkerigheid die het aanmoedigt, is duur in termen van tijd, energie en geld en ego.

SELA

In het boek Handelingen zijn de discipelen terughoudend om over hun culturele vooroordeel heen te stappen. Maar God werkt proactief om zo de Gemeente als het ware uit te stoten zodat Zijn doelen worden bereikt, of dat nu vrijwillig of onvrijwillig is. De Heilige Geest neemt daarbij een belangrijke rol in. In het vervolg worden een aantal teksten gelezen uit het Nieuwe Testament die de rol van de Heilige Geest belichten.

De komst van de Heilige Geest

Lees: Handelingen 2:1-13

Vraag: Wat gebeurde er toen de Heilige Geest op de discipelen rustte (vers 4, 11)?

Vraag: Wat was de betekenis van het spreken van talen uit verschillende regio's door de discipelen?

Vraag: De Nieuwtestamentische gemeente werd op de Pinksterdag geboren. Wat zijn de mondiale gevolgen van het ontstaan ervan?

Vraag: Lees Handelingen 5:28 en 6:7. Op welke manier vervullen de discipelen de opdracht die staat in Handelingen 1:8?

De leiding van de Heilige Geest

Lees:

- **Handelingen 13:2 ...**
- **Handelingen 15:28 ...**
- **Handelingen 16:6-8 ...**
- **Handelingen 20:26 ...**

Vraag: Op welke manier leidt de Heilige Geest in deze gedeelten? Ervaar je op gelijke wijze ook deze leiding?

Gaven en vrucht van de Heilige Geest

Lees:

- **Romeinen 12: 6-8 ...**
- **1 Korintiërs 12:28-30 ...**
- **Efeze 4:11...**

Vraag: Welke gaven van de Heilige Geest worden genoemd? Waarom worden deze gaven gegeven?

Lees: Galaten 5:22.

Vraag: Wat is het verschil tussen de vrucht van de Heilige Geest en de gaven van de Heilige Geest?

De gemeente en de Heilige Geest hebben een onlosmakelijke relatie met elkaar. Daarom kan de Heilige Geest de gemeente stimuleren missionair actief te zijn.

Lees:

- **Efeze 2:21 ...**
- **Openbaring 22:17 ...**

Vraag: Welke relatie is zichtbaar?

Meditatie

1. Wordt even stil en denk na: Wat leert God jou door al deze teksten heen?
2. Neem tijd om God te danken voor de aanwezigheid van de Heilige Geest, Zijn leiding en zijn gaven.

QUOTE

De kerk is daar waar de Geest van God een volk vormt dat de uitdrukking is van Gods verlossende werk in de wereld. Zij zijn de mensen door wie God woning maakt door het vormen van een nieuwe schepping.

Robert Webber, The Younger Evangelicals.

BID

In dit gebedsprofiel is er aandacht voor Mali. Mali is in de geschiedenis van de 4e tot de 16e eeuw deel geweest van verschillende grote rijken: het Ghanese koninkrijk, het Malinese koninkrijk en het koninkrijk Songhai. Een belangrijke

plaats in deze tijd is het bijna mythische Timboektoe. Deze plaats was een onderzoekscentrum voor geschiedenis, rechtsleer en Islam.

Mali wordt onafhankelijk van Frankrijk in 1961. Sindsdien volgen staatsgrepen, militaire bewinden, maar ook honger en droogte elkaar op. Het geweld en de chaos helpen het land niet vooruit. Net als in verschillende andere Afrikaanse landen is het op dit moment onrustig vanwege terugkerende Touareg opstandelingen die meevochten in de strijd in Libië en de recente aanslagen door aan Al Qaida gelieerde groeperingen. Dit leidde ertoe dat Frankrijk in 2013 besloot om in te grijpen. Ook Nederlandse militaire maken sinds april 2014 deel uit van een internationale troepenmacht in Mali.

De Bambara in Mali zijn de bevolkingsgroep met de meeste invloed en macht. Zij spreken Bamana, een taal die veel wordt gesproken in Mali, ook door zakenmensen. De Bamara hebben grote "extended families" en zijn voornamelijk boeren. Hoewel velen zeggen dat ze moslim zijn, hangen de meesten nog steeds traditionele animistische overtuigingen aan. De Bambara geloven dat de geesten van de voorouders vormen van dieren of zelfs groenten kunnen aannemen. Tijdens speciale ceremonies worden de geesten aanbeden en bloemen en water geofferd. Het oudste lid van familie treedt op als bemiddelaar tussen de levenden en de doden. Van de Bambara is ongeveer 4% christen.

Gebedspunten:

- Bid God om wijsheid voor de zendingsorganisatie die zich op dit moment richten op de Bambara.
- Bid dat God het gebedsteams de geestelijk grond van Mali openbreken door voorbede.
- Bid voor een effectief gebruik van de Jezus-film onder de Bambara.
- Bid dat de Heilige Geest het werk dat is begonnen in de harten van de gelovige Bambara zal voltooien door middel van adequaat discipelschap.
- Bid dat God de Bambara gelovigen vrijmoedigheid zal geven om de liefde van Jezus met hun eigen mensen te delen.
- Vraag de Heer dat het aantal krachtige lokale kerken onder de Bambara zal toenemen.

10 *De wereldwijde taak*

Wereldwijde denominaties zullen moeten uitvinden hoe ze moeten handelen als het grootste deel van de macht en het geld in het Noorden zit en het grootste deel van de mensen in het Zuiden

Philip Jenkins

Memoriseer: Openbaring 7:9

DOE EN DENK

Het Lausanne Commitment werd in 2010 tijdens het derde Lausanne Congres voor Wereldevangelisatie opgesteld. In deel twee, dat handelt over de dienstbaarheid aan de wereld, zegt men dit:

Het is het verlangen van Gods hart dat alle mensen toegang hebben tot de kennis van Gods liefde en zijn verlossingswerk door Jezus Christus. Verdrietig en beschaamd erkennen wij dat er duizenden bevolkingsgroepen op aarde zijn voor wie die toegang nog steeds niet mogelijk is gemaakt door een christelijk getuigenis. Dit zijn onbereikte volken, in die zin dat er onder hen aantoonbaar geen gelovigen en kerken zijn. Veel van deze volken zijn ook onbenaderd, in die zin dat wij op dit moment geen kerken of organisaties kennen die zelfs ook maar proberen het evangelie met hen te delen. Helaas wordt slechts een gering percentage van de middelen van de kerk, zowel aan

*mankracht als aan materiaal, aangewend voor de minst bereikte volken.*⁵

Vraag: Waar moet volgens jou prioriteit liggen bij het missionaire werk in de komende 25 jaar?

Vraag: Welke rol speelt de kerk volgens jou in het bereiken van degenen die nog nooit van Jezus hebben gehoord?

De wereld verandert in toenemende mate. Het speelveld van de zendingswerker verandert daardoor ook. De wereldkerk zoekt naar wegen om op nieuwe manieren de kern van het evangelie te presenteren. Door de veranderingen zijn ook tendensen zichtbaar die deze nieuwe wegen concreet maken. In de volgende paragrafen is er aandacht voor trends die vandaag de dag spelen en waar rekening mee gehouden moet worden.

Vijf belangrijke zendingstrends

1. Onbereikte volken

In de laatste decennia is er in de zendingswereld een toenemende aandacht voor onbereikte volken. De term volk komt als het Griekse woord “ethnos” in de Bijbel voor. Een volk hoort bij elkaar omdat het een etnische eenheid vormt, maar ook omdat er geen taal en/of taal grenzen overschreden hoeven te worden door de mensen die er deel vanuit maken. Een volk is onbereikt als er geen zelfstandige kerk aanwezig is die zonder crossculturele hulp aan de eigen mensen het evangelie kan brengen. Deze definitie kan voor een groot deel de prioriteiten en de strategie bepalen van de zendingsinspanning. “The Joshua project”, een organisatie die missionaire statistieken bijhoudt, meldt op haar website dat er iets meer dan 6600 onbereikte volken zijn. Deze bevinden zich vooral in het zogenaamde “10/40 window”. In dit deel van de wereld bevinden zich de meeste aanhangers van de niet christelijke godsdiensten. De taak die rest is aanzienlijk.

2. Zending van iedereen naar iedereen

Zending is niet meer een activiteit vanuit het rijke westen naar het arme zuiden. Zendingen komen uit alle windrichtingen en gaan waarheen God

⁵ In het geheel te lezen op: <https://www.missionenederland.nl/internationaal>

hen leidt. Zending is een activiteit die meer en meer door de mondiale kerk wordt opgepakt. De veelkleurigheid van de gemeente van Jezus is daardoor meer zichtbaar dan ooit. De gehele kerk verandert en krijgt meer en meer niet-westers leiderschap. Seculier en neo-heidens West-Europa dat weer zendingsgebied is geworden, ontvangt zendeling uit andere delen van de wereld.

3. De gemeente is direct betrokken

Zending vloeit voort uit het hart van God en Hij gebruikt de gemeente als primair instrument voor wereldzending. De gemeente stuurt zendelingen uit. Deze waarheid is niet altijd door zendingsorganisaties en gemeenten onderschreven. Vandaag de dag nemen gemeenten geen genoegen meer met geestelijke en financiële ondersteuning alleen. Zij willen direct betrokken zijn bij het leven en de bedieningen van hun zendelingen. Daardoor neemt de betrokkenheid enorm toe.

4. Short time missions

Met het opstaan van een nieuwe generatie zien ook nieuwe zendingsvormen het licht. Reizen is makkelijker geworden en met name jonge mensen maken daarvan gebruik om voor een beperkte tijd een zendingsproject te ondersteunen. De globaliserende tendensen die hier aan ten grondslag liggen, hebben ook gevolgen voor de wijze waarop zending voor de langere tijd benaderd wordt. Globalisatie betekent dat er sneller gereageerd moet worden op de steeds sneller veranderende wereld.

5. Het verschil tussen zending en evangelisatie verdwijnt

Meer en meer samenlevingen in West Europa zijn multicultureel geworden. Onbereikte bevolkingsgroepen wonen daardoor soms in de eigen omgeving. Elke gemeente weegt af waar middelen worden ingezet om mensen in contact te brengen met Jezus Christus. De migratie golven die vanwege geweld en politieke druk de laatste jaren zijn toegenomen, brengen moeilijk te bereiken volken binnen bereik.

Vraag: Welke trend springt er voor jou uit? Zie je nog meer trends bij de reeds genoemde? Wat is de taak van vandaag de dag? Wat is het doel?

Op verschillende wijzen probeert de christelijk wereld het evangelie te verkondigen. Daarvoor kiest men diverse werkvormen. Twee belangrijke

thema's voor de toekomst worden hierna uitgelicht: intercultureel teamwork en discipelschap.

1. Multicultureel teamwork

Het overgrote deel van de zendingsactiviteiten wordt gedaan vanuit kleine teams met verschillende specialisaties. Teamwerk is al terug te vinden bij Paulus en Barnabas. Deze teams zullen in de toekomst meer en meer uit verschillende culturen bestaan. Hoewel in het Westen individualisme op de voorgrond treedt, leven mensen in andere culturen op grond van de relaties die men heeft in een groep. Wanneer gemeenten meer en meer actief participeren in een zendingsbediening, moeten zij dit belangrijke punt niet onderschatten (zie punt 3. onder de noemer trends).

2. Discipelschap

Aan het einde van het evangelie naar Mattheüs zegt Jezus het volgende:

Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

In het Grieks, de taal waarin het Nieuwe Testament is geschreven, is de enige werkelijk opdracht het maken van leerlingen of discipelen. De rest van de tekst beschrijft de context waarin dit plaatsvindt.

Dit is meer dan de prediking van het Evangelie of mensen toeleiden naar een beslissing Jezus te volgen. Alle terreinen van het leven vallen onder de leiding van Jezus Christus en elke gelovige moet een plaats vinden in een lokale gemeente. Christenen moeten een levend voorbeeld zijn van wat Gods genade kan doen in iemands leven. Discipelschap moet praktisch zichtbaar in het leven. Ons persoonlijke leven moet transparant zijn om mensen aan te moedigen Christus te volgen. De wereldwijde kerk zou moeten zoeken naar creative wegen om mensen tot volwassen christen te laten groeien binnen een geloofsgemeenschap.

Lees: 2 Timoteüs 2:2

Vraag: Hoe past dit tekst gedeelte binnen de context van het maken van discipelen?

Case study

Je zit het Zendingsteam in de gemeente. Na een tijd van visie ontwikkeling wil de gemeente betrokken raken bij de regio Uttar Pradesh in India. In dit deel van India wonen ongeveer 200 miljoen mensen. In heel India kan 90% van de bevolking beschouwd worden als onbereikt en in Uttar Pradesh is dat ook het geval. Een stel uit de gemeente ervaart een roeping om naar dit gebied te vertrekken. Vier mensen uit de gemeente hebben een visiereis gemaakt.

Bespreek met elkaar:

- hoe je dit proces aanpakt.
- hoe de gemeente bij het proces wordt betrokken.
- welke informatie van belang is.
- welke samenwerkingsverbanden van belang zijn.
- hoe de zendingsactiviteiten financieel en geestelijk ondersteund worden.

SELA

Gebed. Je hebt gebeden voor verschillende bevolkingsgroepen in de wereld. Gebed is nodig, omdat zendingswerk ten diepste een geestelijke strijd is. Anders gezegd, gebed is de geestelijke motor waarop het zendingswerk draait. Gelovigen op het zuidelijk halfrond zijn vaak meer gevoelig voor dit thema dan christenen in het Westen die vaak een meer rationeler wereldbeeld hebben. Op dit vlak kunnen Westerse christenen nog veel leren. Hoewel boeken van Frank Peretti in de jaren 90 hebben ertoe bijgedragen dat dit onderwerp meer in de belangstelling kwam.

De meest in het oog springende tekst in de Bijbel aangaande geestelijke strijd is wel Efeze 6 vanaf vers 10. Naast de verschillende onderdelen die Paulus noemt in de strijd tegen het werk van satan, is gebed van groot belang. De strijd is ingebed in gebed zegt Paulus in 6:18. Drie zaken vallen op:

1. Krachtbron: bidden door de Heilige Geest.

2. De manier waarop: doorgaan met bidden en gevoelig zijn voor de momenten om te bidden.
3. Doel: voor alle christenen.

Lees daarnaast: Kolossenzen 4:2-4.

Vraag: Vergelijk het vers uit Efeze met het vers uit Kolossenzen. Wat haal jij uit beide gedeelten om toe te passen in je eigen leven?

Krachtbron. Door de Heilige Geest is God aanwezig in het leven van elke gelovige. Voor Paulus is de Heilige Geest nauw betrokken bij de gebeden van de gelovigen (Romeinen 8:16-16). Elke gelovigen kan daardoor God op gelijke wijze benaderen als Jezus en zeggen: Abba, Vader. Deze intieme relatie betekent dat christenen als ze bidden dichtbij het hart van God zijn.

Manier. Door de Heilige Geest is een christen afgestemd op het hart van God (1 Johannes 5:14-15). Paulus spoort aan om in het gebed te volharden, dat wil zeggen, doorgaan als je het eigenlijk al hebt opgegeven.

Doel. Paulus is hier heel helder: bidt voor "alle heiligen". Hij zelf bidt voor alle gemeenten en de gelovigen die er deel vanuit maken (Efeze 1:16). Het is een spiegel voor onszelf als we onze eigen lijstje met wensen bij God brengen. Om voor anderen te bidden, moeten we bij hen betrokken zijn en op de hoogte zijn van wat hun bezig houdt. Een goede relatie gaat dan aan het gebed vooraf. Dat geldt ook voor zendelingen.

Vraag: waar leg jij de nadruk: bij krachtbron, de manier of het doel?

Vrucht dragen

Lees: Johannes 15:16

In dit gedeelte concludeert Johannes dat God geeft waarom we Hem bidden. De voorwaarden daarvoor staan ervoor: (1) op weg gaan en, (2) blijvende vrucht dragen.

Opdracht: Teken op een vel papier twee kolommen. Zet boven de eerste kolom “op weg gaan”, boven de tweede kolom “blijvende vrucht dragen”. Schrijft in beide kolommen voorbeelden uit je eigen leven.

Meditatie

1. Sta even stil en denk na: Wat leert God jou door deze tekst heen?
2. Nogmaals, maak er een gewoonte van om voor de onbereikte volken te bidden. Je maakt daar een begin mee tijdens deze studie. Ik wil je stimuleren om daar mee door te gaan als je weer in je eigen omgeving terug bent.

QUOTE

De essentie van het gebed bestaat niet in het iets vragen aan God, maar in het openen van ons hart voor God, in het spreken met Hem, en leven met Hem in eeuwige gemeenschap. Het gebed is een voortdurende overgave aan God. Gebed betekent niet dat we God vragen voor allerlei dingen die we willen; het is eerder het verlangen naar God Zelf, de enige Gever van het Leven.

Sadhu Sundar Singh

BID

De bevolkingsgroep waar als laatste aandacht aan wordt gegeven, komt uit Senegal.

Vanaf de 15e eeuw concurreerden Portugal, Nederland en Engeland om de handel in het gebied van het huidige Senegal. In de jaren 1850 breidde Frankrijk haar invloed uit op het vasteland van Senegal en stichtte er in 1854 een kolonie. Meer dan een eeuw later werd in 1960 Senegal onafhankelijk van Frankrijk.

Tot de belangrijkste problemen van Senegal behoren de economische crisis en de corruptie. Daarnaast was lange tijd een gewapende

onafhankelijkheidsbeweging actief in de provincie Casamance. De inwoners voelden zich onderdrukt door de Senegalese Wolof-meerderheid. In september 2002 kwam het tot een wapenstilstand en vredesbesprekingen, maar in januari 2003 kwam het opnieuw tot gewapende conflicten tussen leger en rebellen. Op 31 december 2004 werd officieel een vredesverdrag tussen de rebellen en de regering getekend. In 2010 en 2011 begonnen de schermutselingen opnieuw. Op 1 mei 2014 riep de leider van de verzetsbeweging eenzijdig op tot vrede en een staakt-het-vuren. Groot deel van deze groep is christen of animist, de rest van het land is voornamelijk moslim.

Op dit moment heeft Senegal een democratisch gekozen regering en doet het op dat vlak beter dan veel landen in de regio. In het buitenland heeft Senegal aan verschillende vredesmissies deel genomen in het verleden. Officieel is Senegal een seculiere staat, maar het grootste deel van de bevolking is moslim. Het aantal christenen schommelt rond de 5%.

De Wolof is de grootste bevolkingsgroep in het land met meer dan 5,5 miljoen mensen. Van de Wolof bevolking is 98% moslim, ongeveer 1% is christen. Naast de islamitische overtuigingen, houden mensen nog steeds animistische praktijken op na. Tot nu zijn er dus nog weinig Wolof christen geworden. Er zijn meer werkers nodig om de Wolof met het evangelie te bereiken.

De Wolof, en met name de vrouwen, staan bekend als erg knap. Ze kleden zich modieus en hebben verfijnde kapsels. In feite zijn ze vaak de mode trendsetters voor degenen om hen heen. Veel Wolof wonen in Senegal in de stad zijn geëmigreerd naar Europa of de VS. De Wolof op het platteland leven met name van de pinda teelt. Senegal is de grootste producent van pinda's in de wereld.

Gebedspunten:

- Bid dat het kleine aantal Wolof gelovigen de moed hebben om de liefde van Christus met hun eigen mensen te delen ondanks de vervolging.
- Bid voor de vertaling het Oude Testament in het Wolof.
- Bid voor de effectiviteit van de Jezus-film, radio en andere evangelisatiemiddelen onder de Wolof.

- Bid dat veel Wolof zullen geloven in Jezus Christus in plaats hun vertrouwen te stellen op de leer en de zegeningen van de marabouts (dit zijn de religieuze leiders van de verschillende moslim broedersschappen).